

C. V. E. T. J. E
V. R. T. O. V. S. V. F. R. A. N. C. I. S. K.

Vsebinska št. 5, 6: Mariji v maju 65. — Navdih tretjerednikom 65. — Marijinemu Srcu 68. — Dve, tri stvari za življenje 68. — Kaj je Katoliška akcija? 70. — Sreče naše vere — sveta maša 71. — Kraljici cvetja 73. — Premalo pobožnosti in — preveč 73. — Sv. Bernardin Sienski 74. — Serafinske zvezde 77. — Pobožnost sv. Frančiška 78. — Frančiškanski misijoni (priloga) 79—82. — Izgubljeni sin 83. — V cerkvi 85. — Frančiškova mladina 86. — Rdeča zastava ali križ 87. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 88. — Kdo je pravi katoličan 89. — Bog skrbi za vse ljudi 90. — Dva slovesa 91. — Albanska mladenka 92. — In naj molijo za mrtve 95. — Pax et bonum 96.

Bezugspreis ganzjährig 18 Lire.

Einzelne Nummer 3.— Lire. Für den Unabhängigen Staat Kroatien 60 Kune. Erscheint zweimonatlich. Mit Genehmigung der kirchlichen und Ordens-Behörden herausgegeben von der Franziskaner-Provinz des hl. Kreuzes. — Vertreter P. Odilo Hajnšek OFM, Provinzialprokurator. — Schriftleiter P. Odilo Hajnšek OFM. — Schriftleitung und Verwaltung des »Cvetje« in Laibach, Franziskanerkloster. — Postscheckkonto Nr. 11.495. Druck bei Ljudska tiskarna in Ljubljana (Josef Kramarič).

Celoletna naročnina 18 lir.

Posamezna številka 3.— lire. Za Nez. Hrvatsko 60 kun. Izhaja dvomesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provincija sv. Križa. — Zastopnik p. Odilo Hajnšek OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek OFM. — Uredništvo in upravnništvo »Cvetja«, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka ček. rač. 11.495. Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jož Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1944

Maj — Veliki traven

1	P	S. Filip in Jakob ap.	17	S	PO.	KRIŽ., S. Pashal Bayl. sp.
2	T	S. Atanazij šk. in c. uč.	18	Č	VO. PO.	Vnebohod Gospodov
3	S	Najdba sv. križa, S. Aleks. in t. m.	19	P	PO.	S. Teofil in Ivo sp.
4	Č	S. Monika vd.	20	S	PO. X	S. Bernardin iz Siene sp. 1. r.
5	P	S. Pij papež	21	N	PO.	6. pov. n., B. Ladislav, Krispin in tov. sp.
6	S	S. Janez ev. pred lat. vr.	22	P		B. Janez in tov. muč.
7	N	4. pov. n., S. Stanislav šk. in m.	23	T		B. Bartolomej in tov. sp.
8	P	Prik. sv. Mihaela	24	S		B. Janez Praški in tov. muč.
9	T	S. Gregor Niz. šk. in c. uč.	25	Č		Posv. Asiške baz., S. Greg. VII. p.
10	S	S. Antonin šk., S. Gordijan in t. m.	26	P		B. Marija-Ana dev., S. Filip N. sp.
11	Č	PO. B. Benedikt, Julijan in Jakob sp.	27	S		Bink. sobota, S. Beda sp. c. uč.
12	P	Čm. S. Nerij in tov. muč.	28	N	VO. PO. X	Binkošti — Prihod Sv. Duha
13	S	S. Robert Bellarmin šk. in c. uč.	29	P		Binkoštni ponedeljek
14	N	5. pov. n. (križeva), B. Petron. d.	30	T	PO.	Binkoštni torek
15	P	KRIŽ., S. Janez-B. iz Salle sp. m.	31	S		KV., med osmino
16	T	Čm. KRIŽ., S. Ubald šk.				

Junij — Rožnik

1	Č	PO.	Med osm., S. Angela Mer. d. 3. r.	16	P	VO. PO. X	Presveto Sree Jezusovo
2	P	PO.	KV., B. Herkulan in t. sp.	17	S		S. Anton Pad., glavni zav. FMZ.
3	S	PO.	KV., Med osm., B. Andrej sp. 1. r.	18	N		3. pob. n., Med osmino S. J.
4	N	VO. PO.	1. pob. n., Presveta Trojica	19	P		S. Julijana Fal. dev.
5	P		Marija srednica vseh milosti	20	T	PO.	B. Mihelina vd. 3. r.
6	T		S. Norbert škof	21	S		S. Alojzij Gonz. sp.
7	S	PO.	B. Humilijana vd.	22	Č		S. Pavlin škof sp.
8	Č	VO. PO.	Presveto Rešnje Telo	23	P		Osmina presv. Srca Jezusovega
9	P		Med osm., B. Pacifik in Lavr. sp.	24	S	PO.	Rojstvo sv. Janeza Kr.
10	S		Med osmino, S. Marjeta kr. in vd.	25	N		4. pob. n., od dneva, S. Vilj. op.
11	N		2. pob. n., Med osm., S. Barn., ap.	26	P		S. Janez in Pavel muč.
12	P		Med osmino, S. Janez sp., S. Bazilid in tov. muč.	27	T	Čm.	S. Benvenut sp. 1. r.
13	T	PO. X	Med osmino	28	S		S. Irenej škof in muč.
14	S		Med osm., S. Bazilij šk. in c. uč.	29	Č	VO. PO. X	S. Peter in Pavel apostola
15	Č		Osm. sv. Reš. Tel., B. Jolenta vd.	30	P		Spomin sv. Pavla ap., Med. osm.

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena. X = popolni odpustek le za člane Frančiškanske misij. zveze.

CVETJE

Letnik LXI

Ljubljana, maj-junij 1944

Št. 5, 6

BRAČKO STANE:

Mariji v maju

*Ko roža
cvetoča le v raju,
tako si vsa lepa,
Marija, Ti v maju.*

*Le vodi, le dvigaj
in vabi nas k Sebi
in prosi pri Bogu,
da greh strl nas ne bi!*

*In mi smo
pobožni vrtnarji
in Tvojega cveta
ponižni čuvarji.*

*Pri Tebi lepo je
in lahka so srca,
Marija, Kraljica
iz rajskega vrtca.*

*Iz vabljaš nas, Čista,
iz temne globine
in dvigaš nam srca
v nebeške sinjine.*

*Ko roža
cvetoča le v raju,
tako si vsa lepa
in naša vsa v maju...*

Navdihi tretjerednikom

Pobožnost do Marije

Franciškov otrok je Marijin otrok. Zato se zaveda, da je pobožnost do Marije, najsvetejše, najlepše in najboljše Matere, najuspešnejši pripomoček, da doseže stanovitnost in večno življenje.

Na svojstven način ljubi Marijo kot nebeško Mater.

Marija je Jezusova in naša Mati. S skrivnostjo Učlovečenja je postala Mati božjega Sina po delovanju sv. Duha, v skrivnosti Odrešenja pa Mati vseh ljudi. Mati Kristusova po telesu, naša Mati po milosti. Kakor daje mati otrokom naravno življenje, tako je Marija dala nam, udom mističnega Kristusovega telesa, nadnaravno življenje milosti.

Jezus sam jo je imenoval za našo mater. Ob vznožju križa, tik pred dovršitvijo odrešenja, je božji Mučenik, videč Mater in učenca, ki ga je ljubil, rekel: »Žena, glej, tvoj sin!« In učencu: »Sin, glej, tvoja mati!«

Kraljica reda manjših bratov

počasti in ljubi Njo, ki je sodelovala pri odrešilnem Jezusovem poslanstvu!

Počasti in priznaj Marijine visoke prednosti, njeno vzvišeno dostojanstvo! Sv. Cerkev ji podeljuje posebno češčenje — hiperdulijo, češčenje, ki je višje od češčenja angelov in svetnikov. Nobeno bitje ni višje ko Marija. Kraljica angelov, apostolov in vseh svetnikov je. Njena predpoda je skrinja zaveze, grm v Harebu, oblak na Karmelu, Jakobova lestev...

S telesom je bila vzeta v nebo, srednica vseh milosti...

Nihče pred njo ni dosegel te veličine in svetosti, poje sv. liturgija, ki je Devici naslovila besede Modrega: Jaz sem mati lepe ljubezni, strahu spoznanja in svetega upanja. V meni je milost vsega življenja in resnice, v meni je vse upanje življenja in kreposti.

Marija je naša Mati. Nobena zemska mati ne ljubi tako svojega otroka, kot nas ljubi Ona. Zato mora naše srce odgovarjati z enako ljubeznijo. Naša ljubezen mora biti nežna in močna, brez sentimentalnosti in prisiljenosti, ki nista znak prave pobožnosti. Kdor ljubi Marijo, vedno misli nanjo, vedno govori o njej in širi njeno češčenje. Njej daruje vse svoje srce. Pripravljen ji je z veselim srcem darovati cvetlice samozataje in žrtev. Mati božje ljubezni pa zbira te dokaze ljubezni in sipa na svoje ljubitelje dež milosti.

Za Jezusom je Marija najlepši zgled, ki ga lahko posnemamo. Sv. Duh, ki je v moči zasluga njenega Sina bival v njej, je upodobil lik, podoba, verno in živo zrcalo Sinovih kreposti. Zato: kdor posnema Marijo, Jezusa posnema. Kakor je božji Učenik rekel Filipu: »Kdor mene gleda, gleda Očeta,« tako tudi Marija lahko reče: »Kdor mene gleda, gleda Jezusa;« saj je njegova verna in jasna podoba. Kdor torej dela za Marijo, z Marijo in v Mariji, dela za Jezusa, z Jezusom in v Jezusu.

Češčenje, ljubezen in posnemanje Marije — zares lepa dediščina našega svetega očeta Frančiška svojim sinovom in hčeram. Mater našega Gospoda je ljubil z gorečo ljubeznijo, saj je prav po njeni zaslugi Bog postal naš brat. Njej na čast je pesnil hvalne speve in prošnje, njej posvetil svoj red, njo proglasil za redovno zavetnico, njej zaupal svoje sinove in hčere, da bi jih varovala pod okriljem svoje ljubezni.

Frančiškov otrok! Tudi tebe je zaupal varstvu najsvetejše Device. Zato pa skrbno glej, da boš znal uporabiti njeno varstvo, milosti in ljubezen.

Pobožnost do presv. Srca Jezusovega

Jezus nas je takó ljubil. Sv. Marjeti Alcoque je rekel: »Glej to Srce, ki je ljudi takó ljubilo!«

Po deviškem apostolu Janezu, ki je predstavljal vse človeštvo, je Marija postala naša resnična mati, mati vseh odrešenih. Sodelovala je s svojim fiat — zgodi se, pri darovanju nebeške Žrtve, ki nam je priborila Očetovo odpuščanje.

O skrivnosti ljubezni!

Frančiškov otrok, počasti božje načrte,

Brezštevnilni so dokazi Jezusove ljubezni do nas. Bodi dovolj, če se ozremo na tri velike, žive izraze njegove brezmejne ljubezni. Zato postoj, razmisli njegovo učlovečenje, njegovo trpljenje in presv. Evharistijo.

Prišel je iz nebes na zemljo in nas je ljubil, čeprav smo bili še njegovi sovražniki. Njegovo zemsko življenje je pesem ljubezni. Kjer koli je hodil, povsod je skazoval dobrote, sočustvoval s slabotnimi, bolnimi, zatiranimi ter jim delil dušno in telesno zdravje. Njegova beseda je mila, očetovska. Vse vabi, grešnike, izgubljene, blodeče. Z ljubeznijo išče izgubljene ovce in želi, da se vsi vrnejo v hlev k ostali čredi.

Ko se je dal razpeti na les križa, ko je umrl za naše odrešenje, je njegova ljubezen prispela do vrhunca.

Vrnil se je v nebo. A v svoji ljubezni nam je zapustil svete zakramente, ki so neusahljivi studenci milosti in svetosti, ker črpajo svoje izvire v neizmer-nem oceanu ljubezni presv. Srca našega Zveličarja.

Še en dokaz Jezusove brezmejne ljubezni do nas — presv. Evharistija. Že dvajset stoletij je dan in noč med nami kot oče, ki noče zapustiti svojih sinov, kot zdravnik, ki venomer čuje ob bolnikovi postelji.

Kolika skrivnost ljubezni!

Jezus prebiva na naših oltarjih, moli, hvali in poveljuje Očeta namesto nas. Namesto nas ga zahvaljuje in ljubi ter neprestano prosi za nas novih milosti. Iz ljubezni do nas obnavlja neprestano na oltarjih kalvarijsko daritev, hoteč nam nakloniti sado ve svoje žrtve. In po vsem tem se nam popolnoma daruje v svetem obhajilu.

Vsa ta Jezusova ljubezen pač zahteva, da ljubimo to Srce, ki nas tako zelo in stanovito ljubi... Zato bodi ljubezen prva in pglavitna naša dolžnost do Jezusovega Srca.

Naša druga dolžnost pa je zadoščevanje.

Na toliko Jezusovo ljubezen odgovarjajo ljudje večidel z žalitvami, hladnostjo in greehi. O črna nehvaležnost ljudi!

Jezus je često dejal sv. Marjeti: »Glej to Srce, ki je takó ljubilo, in si nič ni prizanašalo, dokler se ni izčrpalo in použilo v izkazovanju svoje ljubezni; v povračilo za vso ljubezen pa prejemanj po večini nehvaležnost, nespoštljivost, bogoskrunstvo in mrzloto!«

Presveto Srce

Kaj torej želi Jezus od nas?

Prosi nas za zadostilna obhajila, obiske in povračila; prosi naše srce, vso našo ljubezen.

Sv. Frančišek bodi naš vzor ljubezni do Jezusa in v povračilu za žalitve, ki jih božji ljubitelj duš neprestano od ljudi prejema.

Ko je Jezus sv. Marjeti Alacoque zaupal poslanstvo, da razširi češčenje njegovega božjega Srca, in ji je hotel dati nebeškega zavetnika, ki naj bi bil njen voditelj in vzor, ji je izbral med vsemi drugimi svetniki sv. Frančiška. Sam je nekoč zaupal sv. Marjeti Kortonski, da ga je sv. Frančišek tako ljubil, kot še nihče na svetu.

Frančiškov otrok! Kakor tvoj serafinski oče, ljubi tudi ti Jezusa.

Bračko Stane:

Marijinemu Srcu

*Bolnik na postelji trpeč se zvija.
Z oči ubežal je blažilen spanec.
Trpljenje njemu le neljub je znanec,
ko zapuščenost ga na križ pribija.*

*V temo zavit skoz okno tožno gleda:
oblaki so se lahko razpršili
in zarjo — dneva up — so mu odkrili,
ko potolaži živa ga beseda.*

*Teži človeštvo silna bolečina.
Navzgor oziramo se hrepeneče:
Izprosi, Mati, nam pomoč od Sina!*

*V Srce prečisto sprejmi nas ljubeče,
da Tvoja, Mati, bomo vsi lastnina.
O, bodi zarja nam tolažbe, sreče!*

P. SALEZIJ: *Dve, tri stvari za življenje*

Rože pasijonke. Gotovo jih poznate. Tudi v tej ali oni kmečki hiši sem kako videl. Njen cvet razodeva ob polnem razcvetu nekatera znamenja trpljenja Gospodovega. Od tod ime pasijonka, t. j. roža trpljenja.

Premnogo rož pasijonk se je skozi stoletja razcvetalo na svetniškem vrtu sv. Cerkve. To so vsi tisti svetniki in svetnice, ki so se odlikovali v posebni ljubezni do Križanega. Presunjeni od te ljubezni so junaško prenašali vsakovrstno trpljenje, ki jih je doletelo. Nemalo obojega spola jih je bilo, tudi raznih stanov in starosti, ki so se docela vživeli v misterij trpljenja.

V današnjih težkih časih, ko nas še bolj kakor drugače obiskujejo hude nadloge, prebirajmo radi »Življenje svetnikov« ter se ustavljajmo zlasti pri tistih služabnikih božjih, ki so se kakor večna lučka použili v trpljenju in križih. Razlistavajmo vrtnice Križanemu kakor sv. mala Terezija, potolažimo se ob krivih sodbah kakor bl. Henrik Suzo, prenašajmo potrpežljivo raznovrstne nadloge vojne kakor sv. Frančiška Rimska, vživimo se v trpki apostolat bolezni kakor sv. Lidvina, ne nehajmo gasiti razplamtele strasti kakor spokornica sv. Marjeta Kortonska, ne naveličajmo se naporov za čisto življenje, kakor se ni naveličal n. pr. sv. Gabrijel od Žalostne Matere božje, vztrajno posnemajmo vzvišeni zgled

na križ pribitega Boga kakor sv. Frančišek Asiški itd. O sv. Janezu Jožefu od Križa stoji zapisano: »Pokoro in zatajevanje je ljubil tako, kakor ljubijo posvetnjaki veselice in zabave. Križa mu ni bilo nikdar dovolj.« Sv. velika Terezija se je ravnala po geslu: Trpeti ali umreti! Zanj žvljenje ne bi imelo pomena, če ne bi bilo trpljenja. Raje bi umrla, kakor pa živelalepo v miru, brez večjih ali manjših preizkušenj. Sv. Janez od Križa je Gospodu na ponudbo, kaj si želi, ker je toliko dobrega storil in toliko lepega napisal, odgovoril, da si nič drugega ne želi, kakor trpeti in zaradi Njega zaničevan biti. Tisto ljubezen, ki jo je do križa razodel Kristus Gospod in jo je tako velikodušno izpričal že apostol Andrej, ko je iz vsega srca pozdravil in objel križ, na katerem je moral umreti, tisto ljubezen in razumevanje do križa in trpljenja so skušale pokazati zlasti mnoge mistične duše, to je take duše, ki so se kolikor mogoče skrivnostno zedinile z Bogom.

Kopljimo tudi mi zlato rudo za nebeški dom iz rudnikov preizkušenj, ki se v teh krvavih dneh še bolj kot kdaj prej odpirajo ob naši življenjski poti! Ne preslišimo opomina s Kalvarije in trgajmo pasijonke ob nogah Križanega, da ne bomo obupavali in stiskali pesti kakor posvetnjaki.

Žalost razkropi edino sv. obhajilo. Tako je zatrdil evharistični pisatelj Eymard. In zakaj to? Zato, ker je sv. obhajilo pojedina, ali bolje: svatba Jezusova z dušo. Na pravi svatbi vlada vedno veselje. Kako ne bi na svatbi božjega Ženina naših duš pri obhajilni mizi? Nikar tega ne izgubimo izpred oči in spomina! Latinska beseda za obhajilo communio, t. j. zedinjenje, vse bolj izrazi to resnico. Naj bo sv. obhajilo res zedinjenje uboge stvari s svojim Stvarnikom in naj zaradi tega razkropi našo žalost. Zato se radi pogosto združujemo z božjim Ženinom naše duše in ne stojmo ob strani, ko vidimo druge prihajati na ženitnino!

Če so ljudje dobri do tistih, ki so v potrebi, kako da bi Bog, ki je Dobrota sama, ne pomagal tistim, ki so v stiski! Po bombardiranju Novega mesta 3. oktobra lanskega leta smo morali s kleriki čez hribe in doline h kartuzijanom v Pleterje iskat strehe in zavetišča. Naložili smo si kovčge in prtljago ter jo peš mahnili tjakaj. Zjutraj, ravno za god našega ustanovnika sv. Frančiška, smo imeli sv. mašo pri prijaznih šolskih sestrah v Šmihelu, ki so nam velikodušno nudile prvo pomoč, potem pa smo se namenili na dolgo in težavno pot. Da nismo omagali, se moramo zahvaliti dobremu dolenjskemu ljudstvu, ki nam je samo od sebe pokazalo svoje sočutje in gostoljubje v taki meri, da tega nismo pričakovali. Že v Stopičah so nam ponudili sadja, obenem pa nas vabili, naj ostanemo kar pri njih, ker nimajo svojih gospodov. Povedali smo, da nas je preveč, celih 15, pa so dejali: Nič zato, razdelite se po vaseh!

Šli smo vseeno naprej. Tudi v drugih vaseh so nam postregli. Dobili smo kruha, sadja, mošta. Posebno ganljivo je bilo, ko so nam iz neke hiše prinesli zase pripravljeno kosilo — zabeljen krompir na dveh krožnikih — češ: »Vzemite, vi ste bolj potrebni kakor mi!« Polni hvale nad dobrim dolenjskim ljudstvom smo prišli v Pleterje, kjer so nas sprejeli gostoljubni oo. kartuzijani z odprtimi rokami.

Kaj sledi iz tega? Predvsem eno: Če so ljudje dobri do tistih, ki so v potrebi, koliko bolj bo dober šele Gospod Bog do tistih, ki so v potrebi, ako se k njemu zatečejo z zaupnim srcem! Seveda kljub temu vdani v voljo božjo. Gospod gotovo usliši tiste, ki ga prosijo za kaj takega, kar je v prid njihovim dušam. Včasih pa nas vendar kljub ponovnim prošnjam ne usliši, ker je namreč tako bolje za našo dušo. Podelil bo vsaj tolažbo našemu srcu, če smo ga prosili v Kristusovem žrtvujočem in ne posvetnem duhu. Kristus Gospod je molil na Oljski gori: Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; vendar

ne moja, ampak Tvoja volja se zgodi. Tisti, ki moli v posvetnem in ne Kristusovem duhu, tisti moli: Oče, hočem, da gre ta kelih prav gotovo mimo mene! Če se ne bo tako zgodilo, ti obrnem hrbet, ne bom več maral zate! Prav gotovo se mora zgoditi moja, ne tvoja volja! — Seveda smo potem vsi potrti in obupani, če nismo bili uslišani. Če bi pa bila naša molitev kakor Kristusova pripravljena na žrtev, bi prejeli vsaj notranjo tolažbo, če ne bi bili uslišani. Zato pa vedno molimo v Kristusovem in ne posvetnem duhu!

GOLOBIČ PETER:

Kaj je Katoliška akcija?

Definicijo KA smo podali že v članku: »Ali ni zadostno delo duhovnikov«, zato je tu ne bom ponavljal. Ker je pa še mnogo vernikov, ki o Katoliški akciji ne marajo ničesar slišati, a bi vseeno radi veljali za dobre katoličane, češ saj delamo v »smislu Katoliške akcije«, le utesniti se ne damo v nobeno organizacijo, moram posebej pribiti, da ni vsako apostolsko delo že KA, ker apostolsko delo pomeni sploh vsako delovanje za Kristusovo kraljestvo, Katoliška akcija pa je na poseben način organizirano sodelovanje vernikov pri hierarhičnem apostolatu.

In kaj obsega hierarhični apostolat?

1. Oznanjevanje božje besede;
2. opravljanje sv. zakramentov in
3. vodstvo ljudi k večnemu zveličanju.

Tri reči torej obsega hierarhični apostolat in zato tudi cerkveno načelstvo opravlja trojno službo: učeniško, svečeniško in vladarsko.

Ali moremo verniki pri tej trojni službi Cerkve kaj sodelovati? Saj nismo duhovniki, bi rekel marsikdo.

»Pojdite in učite vse narode...« je naročil Jezus Kristus svojim apostolom. Apostoli pa niso zmogli vsega sami, zato so imeli sodelavce, ki so jim pomagali pri oznanjevanju božje besede, čeprav niso bili apostoli. Laiki morejo dandanes Cerkvi mnogo koristiti s svojo pomočjo pri učeniški službi Cerkve, kajti duhovnik nima povsod dostopa, v cerkev pa ne hodijo vsi, apostol-laik pa ima dostop tudi do najtrdovratnejših grešnikov, do najzapuščenejših izgubljenih ovčic.

Kako pa naj pomaga vernik duhovniku pri opravljanju svetih zakramentov? Saj jih ne sme deliti, ker ni duhovnik? To je res, deliti jih ne sme, a pripravljati more vernike na prejem svetih zakramentov. Poglejmo samo, koliko vernikov je opravljal in še opravlja pobožnost prvih petkov in prvih sobot! Ali so to delo izvršili samo duhovniki? Nikakor ne. Nešteto vernikov je pri tem sodelovalo in še sodelujejo. Iz navedenega je razvidno, kaj zmore apostol-laik.

Ali naj laiki izvajajo tudi vladarsko oblast Cerkve?

Tudi tu morejo sodelovati. Katoliška akcija je laiška organizacija in kot taka ima laiško vodstvo, ki vodi vernike pri apostolskem delu, seveda pod vodstvom cerkvenega načelstva.

Sodelovanje vernikov pri hierarhičnem apostolatu v Katoliški akciji pa mora biti:

1. Aktivno. To pomeni, da verniki z besedo in dejanjem pomagajo cerkvenemu načelstvu pri njegovi nalogi. Verniki, ki sami sicer poslušajo božjo besedo in prejemajo sv. zakramente, a ne skušajo pripraviti tudi drugih do tega, niso aktivni. Podobni so ljudem, ki sede pri bogato obloženi mizi, jedo in pijejo, a revežem, ki jih gledajo in umirajo od glada in žeje, ne ponudijo niti drobtinic, ki padajo z mize. Ali sličijo onim sebičnejšim, ki prvi skočijo v rešilni čoln, druge pa niti opozoriti nočejo na nevarnost, ki jim grozi.

Aktivnosti katoličanom velikokrat manjka. Mrtvi smo, ko bi se morali z vsem ognjem lotiti apostolskega dela. Ker smo taki, ima sovražnik kaj lahko delo. Učimo se aktivnosti pri svetnikih, ki so z vso vnemo in gorečnostjo delovali za rešitev duš. Berimo samo življenjepisa sv. Frančiška Asiškega, sv. Frančiška Ksaverija, sv. Ignacija Lojolskega, sv. Don Boska itd. in ob njih ognju se bomo ogreli tudi mi.

2. Sodelovanje vernikov mora biti splošno, to se pravi, da sodelujejo verniki pri celotnem apostolatu, seveda toliko, kolikor so po božji in cerkveni uredbi zmožni pri tem sodelovati. Sodelovati moramo torej povsod, kjer koli in kadar le moremo, ne smemo se omejiti le na en del apostolata, n. pr. na zasebno življenje ali na tisk ali samo na kino in podobno. Splošno tudi ne bi bilo delo, ako bi kdo mislil, da je zadosti, če tega ali onega človeka pripelje k pridigi ali k spovedi. Biti moramo povsod apostoli, tako bomo svet osvojili za Kristusa.

3. Sodelovanje mora biti organizirano. Verniki, ki hočejo torej sodelovati v Katoliški akciji, morajo stopiti v organizacijo, ki je od cerkvene oblasti priznana kot organizacija Katoliške akcije.

Država ima za svojo obrambo posebno organizacijo-vojsko. Kdor hoče državi pomagati pri obrambi, vstopi v vojsko, v vojaško organizacijo, v kateri dobi vsa sredstva na razpolago, ki so za obrambo države potrebna. Kar je državi vojska, to je Cerkvi Katoliška akcija. Ako bi ločeno in posamič izvrševali apostolsko delo, ne bi imeli uspeha. Podobni bi bili armadi brez generala, ki kmalu razpade. Spomnimo se samo na razsulo bivše jugoslovanske armade.

4. Sodelovanje vernikov v Katoliški akciji mora biti slednjič pod vodstvom cerkvenega načelstva, kar pomeni, da morajo biti verniki, ki vrše apostolsko delo v Katoliški akciji, v zvezi s cerkvenim načelstvom in se mu morajo pokoriti.

Geslo Katoliške akcije mora biti: nič brez škofa in brez papeža, pa tudi nič mimo nju. (Po Katekizmu Katoliške akcije.)

P. ODILO:

Srce naše vere — sveta maša

Z istimi kretnjami kot pred povzdigovanjem pri spominu živih, moli zdaj duhovnik za pokojne: roke sklene, počaka in misli na mrtve. Tudi verniki naj se takrat spomnijo svojih dragih pokojnih. Takole moli duhovnik:

»Spomni se tudi, Gospod, svojih služabnikov in služabnic N. N., ki so šli pred nami v večnost z znamenjem vere in počivajo v miru. Te in vse, kateri počivajo v Kristusu, sprejmi, prosimo, Gospod, na kraj življenja, luči in miru. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.«

V starih časih so tu glasno prebrali imena mrtvih, ki so jih posebej vključili v daritev. Na to spominjata dve črki N. N. v misalu. Besedica »tudi« se nanaša na »spomin živih«. Pokojni, ki so prebrali njih imena med sv. mašo, so morali izpolniti dva pogoja: 1. zaznamovani so morali biti z znamenjem vere, to je, krščeni morajo biti, in 2. oditi morajo s tega sveta v miru s Cerkvijo. Posebej je treba tu opozoriti na lepe starokrščanske izraze o smrti. Beseda »umreti« se nikdar ne rabi, temveč »šli so pred nami«, ali »spijo spanje miru«, »počivajo v Kristusu«. Večno zveličanje se imenuje »kraj pokrepčila, luči in miru«. Tudi to so stari liturgični izrazi: večna luč naj jim sveti, Gospod, daj jim večni mir, večni pokoj! Vse te besede in izraze dobimo na grobeh prvih kristjanov.

Kako tolažilna je krščanska misel na smrt, medtem ko vidijo pogani v smrti nekaj tako grozovitega. Aristotel pravi: Izmed vseh strašnih stvari je smrt najstrašnejša. Kristjan pa, ki vzame svojo vero globoko in resno, vidi v

smrti rešiteljico iz trpljenja, vrata v pravo domovino. Ali kakor pravi sv. Pavel: »Kristus je moje življenje, smrt pa mi je dobiček!« Kristjan gleda v smrti, kot sv. Frančišek Asiški, svojo ljubljeno sestro.

Razen teh, posebej imenovanih, se spominja duhovnik pri sv. maši vseh pokojnih, ki so v Kristusu zaspali. Kako veličastna in tolažilna je misel: sv. Cerkev misli pri vsaki maši na uboge duše, posebno na tiste, ki na zemlji nimajo nikogar več in so od vseh pozabljene. Nobena molitev za pokojne pa ni tudi tako lepa in tako pomenljiva kot je molitev sv. Cerkve. Moli tudi ti za pokojne s sv. Cerkvijo: Spomni se tudi, Gospod, svojih služabnikov... 350 tisoč sv. maš se vsak dan daruje; z vsemi temi mašami se združi tudi ti in moli za pokojne! Moli za tiste, ki bodo to leto umrli. Moli za duše onih 140 tisoč ljudi, ki se ločijo iz sveta danes, toliko ljudi namreč vsak dan umre. Posebno moli za tiste, ki jih smrt ugrabi nenadoma.

Cerkveni očetje poudarjajo, da je molitev za pokojne v navzočnosti evharistične daritve posebno uspešna. Sv. Avguštin pravi, da je spodbudno in tolažljivo, da se Cerkev pri sv. daritvi spominja vseh v Kristusu umrlih, da se moli tudi za one, ki nimajo nikogar, da bi se jih spominjal, pa vsaj Mati moli zanje! — Sv. Ciril Jeruzalemski pravi: »Spominjamo se onih, ki so že zaspali, ker verujemo, da dušam one prošnje in molitve, ki jih opravimo, ko je pred nami sv. daritev, največ koristijo!«

Zelo pomenljiva je ona slika mašne družbe: na oltarju gore sveče, pred oltarjem stoji duhovnik, ki ravno povzdiguje Najsvetejše. Okrog oltarja je ognjeno jezero. V plamenih se zvijajo duše. Ob oltarju stoji Marija in se globoko sklanja v plamene. Slikar je prav gotovo zelo lepo zadel krščansko misel: tu sv. maša, ravno povzdigovanje, tam pa duše trumoma hite iz kraja očiščevanja, iz vic. Da, to je sv. maša za duše v vicah: na stečaj odprta vrata iz kraja trpljenja.

Z nobenim dobrim delom ne moremo svojim dragim pokojnim bolj uspešno pomagati kot z daritvijo sv. maše. H krščanstvu spada, da vsaka družina od časa do časa naroči sv. mašo za pokojne iz svoje srede. Sv. Cerkev pozna in priporoča te-le sv. maše: pogrebno mašo, sv. mašo na tretji, sedmi in trideseti dan po pogrebu ter obletnico smrti. Na te dni bi morala vsaka družina paziti. Obletnice smrti pokojnih staršev bi morali imeti zaznamovane kar v koledarju in za te dni naj bi bila naročena sv. maša za pokojnega očeta, za pokojno mater.

Da rajnim s sv. mašo najuspešneje pomagamo, ni samo pobožno mnenje, temveč nauk sv. Cerkve. Tridentinski vesoljni zbor uči, da dušam v vicah največ pomoči prinaša molitev vernikov in predvsem daritev sv. maše (Sess. 25). Sv. Tomaž Akvinski pa je rekel že 200 let poprej: »Z nobenim drugim dobrim delom se rajni prej ne rešijo iz vic, kot z daritvijo sv. maše.«

Kako bi se čudili nad čudežem, če bi mogli videti s svojimi očmi, kako se razlivajo milosti polni studenci iz oltarja dol v kraj očiščevanja in kakšno hladilo prinašajo ubogim dušam v vicah. Prepričali bi se lahko, kako ti milostni studenci božje krvi naše brate in sestre krepčajo, videli bi, kako naši ljubi prijatelji trumoma zapuščajo brezno trpljenja ter hite v Očetovo hišo.

Molitve, ki jo opravljamo za pokojne med sv. mašo, rajnim največ koristijo, posebno če je sv. maša brana za pokojne. Sv. Hieronim pravi celo: »Duše v vicah, ki za nje duhovnik med sv. mašo moli, ne trpe nobenih muk v času, ko se sv. maša zanje opravlja.« In sv. Gregor isto potrjuje: »Rajnim, ki se zanje bere sv. maša in za katere mašnik posebno moli, se odpuste muke, ali pa se jim zmanjšajo.« Seveda ni to verska resnica, ali vendar je razumljivo, saj ima sv. maša nepopisno veliko moč.

Kraljici cvetja

*Kot vijolica v goščavi
hočeš biti nepoznana.
Vonj se tvoj v višave dviga
in edina ti odbrana
si za Mater Stvarniku.*

*Nežna lilija blesteča
in od trnja vsa obdana;
vsa brezmadežna in čista,
venča se s teboj poljana.
Ljuba si bilá Bogu.*

*Vrtnica si kras poletja,
nevenljiva rajska roža.
Vzor ljubezni neiztrpne,
božji žar Te vso obkroža,
ker s Teboj je Jezus — Bog.*

*Ti v ponižnosti si svoji
kot vijolica dišeča;
čar si liliske krasote.
Mati vse ljudi ljubeča
po vsej zemlji krog in krog.*

M. M.: Premalo pobožnosti in — preveč

Muhasti smo ljudje, moški in ženske, posvetni, pa tudi pobožni. V neki cerkvi sredi Ljubljane so si hoteli moški za prilike, ko je v njej velika gneča, zagotoviti prostor na desni strani glavnega oltarja s posebnim napisom. Pa ta nekaterih Evinih hčera prav nič ne moti. Postavijo se redno prav pod njega. Podobno muho imajo tudi žirafe in lovci nanje to grdo izrabljajo. V lovišču postavijo veliko kletko in nanjo napišejo: Samo za konje. Žirafe berejo napis in nalašč zlezejo v kletko — ulete so. Moški pa imajo spet čuden strah pred bližino oltarja in se svoje pravice do njim pridržanega prostora v premajhni meri poslužujejo. Rajši ostajajo pri vratih. Morda se je ta navada ohranila iz časov, o katerih nam govori pesem »Turki na Slevici«. Tam beremo:

Pred vrata se cerkvena
mož trdna ustavi stena.

Čeprav so se turški časi ponovili, je vendar ta stena pri vratih ljubljanskih cerkva vsaj za enkrat popolnoma odveč.

Znano je, kako vneto časte Italijani sv. Antona. Celo tatovi so pri njih od sile religiozni. V vročih molitvah prosijo priljubljenega svetnika, naj jim pomaga pri njihovih podjetjih. Na Primorskem je znan prevod take molitvice, ki takole slove:

Sveti Anton de Padova,
pomagaj, da kaj ukradeva.
Ti boš var'val, jaz pa kral,
bova razdelila, da bo prav.

Pa tudi pri nas ima ubogi sv. Anton podobne častilce. Večkrat najdeš na kakem klečalniku v temačnem kotu cerkve listič. Na njem boš bral zanimivo molitvico, ki prosi za vse dobro na tem in na onem svetu. Spodaj pa ti muhasti častilec sv. Antona samozavestno, kakor da bi ga svetnik sam za to pooblastil, obljublja izpolnitev prošnje, če molitvico trinajstkrat prepíšeš in prepise pri trinajstih obiskih zносиš v cerkev. Najbolj zanimivo pa je to, da skušajo nekateri svetnika celo oslepariti in si prihranijo prepisovanje s kopirnim papirjem.

Človek je že tak, da hoče vse videti in otipati. Česar ne vidi, to taji, ali pa si skuša nazorno predstavljati in si celo upodobi. Misel, kdo jo je že kdaj videl? Stari Grki pa so si jo znali kaj nazorno predstavljati. Misli so jim bile neka fina snov, ki se odbija in poskakuje po trebušni preponi. Podobno si

misli predstavljajo menda tudi naši materialisti. Pa tudi človek, ki veruje v duhovni svet, si ga skuša ponazoriti. Nič slabega ni v tem, dokler se živo zavedamo, da je slika le pomoček, da lažje mislimo na to, kar predstavlja. So pa ljudje, ki imajo čudovito vero v razne dotike in prekrizavanja slike Marije ali svetnikov. Uboga slika! Kmalu bo golo platno, če je ne bodo zavarovali s steklom. Tako krepko nekateri praskajo s palci po njej.

Lep del obiskovalcev cerkva greši v tem, da ne izkazuje sv. Rešnjemu Telesu dolžnega spoštovanja s prigibom. Pa so isti ljudje morda sicer skrajno natančni v izpolnjevanju predpisov olike, pred Bogom pa jim ta povsem usahne. Spet drugi so pobožni preveč. Nekdo na primer nikdar ne pozabi, kadar stopa od zadnjih vrat proti glavnemu oltarju, ustaviti se pred dvema, tremi stranskimi oltarji. Pred vsakim napravi najprej pripogib, nato se trikrat prekriža in trikrat poljubi kazalec svoje desnice. Ceremonijo konča s pripogibom, nakar gre k drugemu oltarju opravljat isto. Uboga tedaj zbranost ostalih molivcev.

V cerkvi so litanije. Večina vernikov odgovarja polglasno, skoraj premalo odločno. Tam sredi cerkve pa stoji ženica in s svojim tenkim in rezkim glasom kar reže v ušesa ostalih s svojim: *prossi za nasss!* Kako dobro delo bi storil, kdor bi prizadete opozoril na take stvari. Zelo težka stvar je sicer, komu tako povedati napako, da ga ne raniš. Le dober prijatelj pri tem uspe, pa še ta bo iz previdnosti »pred britjem brado namilil« (grajal bo šele potem, ko bo žrtev morda s pohvalo spravil v dobro voljo). Kdor takega prijatelja nima, naj se nadzoruje sam ali pa naj koga vpraša, da ne bo ljudem v posmeh in nevoljo.

Est modus in rebus — povsod se je treba držati prave mere. Pobožnost, ki vzbuja pozornost, je zoprna ljudem, pa tudi Bogu.

P. BERTRAND: Sv. Bernardin Sienski

Bernardinovo besedo podpira Bog s čudeži. L. 1420 pridiga v Mantovi. Med mestom in samostanom, kjer svetnik stanuje, leži majhno jezero. Nekega dne se pridigarju prav mudi. Zato poprosi brodarja, naj ga prepelje za božji lon. Ta pa zahteva, naj plača. Zastonj zatrjuje Bernardin, da je berač. Zastonj mu kaže in dopoveduje, da ga ljudje že čakajo. Tedaj vpraša svojega spremljevalca: »Ali popolnoma zaupaš v Boga?« — »Zaupam.« — Ali lahko posnemaš, kar bom storil?« — »Lahko.« Svetnik razprostre nad vodo svoj plašč in kleče s sklenjenimi rokami se peljeta tako naglo, da dospeta na breg, ko je brodar komaj na pol poti.

L. 1425 ima postne pridige v Pratu. Zaradi ljudskih množic in velikega trušča se splaši pri odhodu bik in pomandra mladega človeka. Na vpitje prihiti Bernardin. »Satan,« začne tožiti in jokati, »je hotel uničiti, kar je skazal Bog v teh dneh mestu dobrega.« Nato pogleda v nebo, napravi križ in doda: »Po božji dobroti bo ostal mladi mož nepoškodovan. Onesite ga!« Komaj napravijo nekaj korakov, že se dvigne človek, ki so ga imeli za mrtvega, zdrav in brez vsake poškodbe.

»Bog je videl vaš razdor,« pridiga v Perugiji, »zato pošilja mene, da oznanjujem mir vsem onim, ki imajo dobro voljo. Vsi, ki želite živeti s svojimi sosedi v miru, postavite se na mojo desnico, kateri pa nočete ubogati, na mojo levico.« Vsi hite takoj na desno stran. Le mlad plemič ostane s svojimi ljudmi uporno godrnjaje na levi. Bernardin se obrne proti njemu: »Ti stojiš na svoji strani sam in preziraš v naduti trmi opomine, ki jih vam oznanjam po božji volji. Opominjam te znova, in sicer v imenu božjem, da iz srca odpustiš svojemu bližnjemu vse, kar koli je kdo storil hudega tebi ali pa tvoji družini, in da prideš potem na mojo desnico. Ako tega ne izvršiš, ti povem, da ne boš več stopil živ

v svojo hišo.« Mladi mož pa se je iz prerokbe norčeval in jo imenoval norost. Komaj pa dospe do praga svojega stanovanja, mu postane slabo in umre, ne da bi prejel zakramente sv. Cerkve. Sodobniki ga zato imenujejo »drugega Pavla«, čigar besede smatrajo za »božje izreke«.

Ljudski misijonar

Od vseh strani prihajajo prošnje mestnih očetov. Bernardin ustreže prav rad in potuje iz mesta v mesto. Glavna ovira na njegovih potovanjih so mu manjša mesteca in vasi, ki ga skušajo zadržati, proseč, naj se ustavi tudi pri njih. Pridige trajajo 3 do 4 ure. Bilo pa je to tedaj pri misijonarjih obče v navadi. »Ko se je prikazala jutranja zarja,« omenja v neki pridigi, »sem pridigal že štiri ure.« Zgodilo se je to v Cremi. Ljudje so bili zaposleni s trgatvijo in zato so bile pridige ponoči. Možje in žene so bili drug od drugega ločeni po trakovih in platah, kar je bilo prav tako splošen običaj.

Želeli so ga slišati tudi Benečani. Pri njih je bila še doma ljubezen do domačega mesta, z njo pa tesno združena krščanska vera. Svetnik prepotuje vso Benečijo do njenih skrajnih mej. Tukaj začne širiti najprej sicer že staro pobožnost imena Jezusovega. Iz Benetk dospe 1424 v Ferarro, kamor ga je povabil gospodar mesta knez Nikolaj d'Este. Na videz pobožna skrb. V resnici pa je bil knez podoben drugim knezom. Zase taki niso potrebovali vere, bilo pa jim je za dobro ime. Iz Ferrare se je napotil Bernardin v cerkveno državo. Medtem ko je bival papež v Avignonu, in potem v dobi zapadnega razkola, je Rim tako propadel, da je bila ena sama velika razvalina. Postal je plen krvoločnih tolovajev in zatočišče vseh roparjev. Mnoga podložna mesta so proglasila svojo neodvisnost. Nastale so republike in samostojne kneževine. Sredi ožemlja sv. stolice so si ustanavljali razni vojskovodje svoje države. Bila je to doba, o kateri je 100 let pozneje zapisal prosluli Macchiavelli: »Ni bilo nobenega še tako brezpomembnega barona, da si ne bi upal papeževo oblast zaničevati in iti mimo nje.« L. 1417 je bil končno izvoljen Martin V. in priznan od vseh kot papež. Moral pa je kjub temu še tri leta bivati zunaj svoje države. Tako globoko je bil izpodkopan ugled papeževe avtoritete, da so ga sprejeli na ulicah v Florenci s sramotilnimi popevkami. Med vsemi mesti je bila v cerkveni državi najvažnejša Bologna. Bila pa je tudi najbolj revolucionarna. Politična zmeda ni bila brez svojih naravnih posledic. Zaman se je trudil škof Albergatti, da bi zavrl nered. Tedaj mu pride na misel, poklicati na pomoč Bernardina. L. 1424 ima tam postne pridige. Zaradi ogromnega ljudskega navala je treba postaviti prižnico na velikem trgu. Samo nekaj jih ne kaže navdušenja; namreč izdelovalci in prodajalci igralnih kart. Eden od njih pride k pridigarju in se začne bridko pritoževati, češ da mu hoče odvzeti vsakdanji kruh. »Ali znaš kako drugo delo,« ga vpraša svetnik. — »Ne znam.« »Če storiš, kar ti naročim, boš našel svoj zaslužek.« — »Storim prav rad.« Nato nariše krog, v sredo pa črke IHS in obda sliko z žarki. »Izdeluj take slike in zaslužil boš, kolikor potrebuješ.« »Red in mir,« pravi življenjepisec, »sta se vrnila znova za nekaj časa v mesto.«

Tudi v Sieni so slišali o slavi svojega rojaka, pri tem so se čutili sami močno počaščene in želeli so ga poslušati doma v svojem mestu. Proti koncu aprila 1425 pride in mestni očetje in ljudstvo ga je sprejelo z vsemi častmi. »Pridige so bile tako učinkovite,« pravi Sienčan Silvio Piccolomini, poznejši znameniti papež Pij II., »da je prav malo manjkalo, pa bi bil vstopil v red manjših bratov.« Prebivalci sklenejo začeti z nravno obnovo, vrniti se k stari krščanski pobožnosti in iztrebiti iz svojega mesta sovraštvo in večne revolucije. Kot spomin na dneve milosti in kot zunanje znamenje svoje posvetitve dajo

namestiti na pročelju rotovža in v sejni dvorani grb z imenom Jezusovim. Mnogo zasebnikov pa posnema zgled svojih starešin in še dandanes lahko opaziš nad vrati marsikatero hiše vdolbeno Zveličarjevo ime.

Boj proti sovraštvu

Kot dober dušni zdravnik ima Bernardin za vsako bolezen primeren lek. V pridigi v Cremi začne opisovati trpke obtožbe in klice nedolžnih po maščevanju, ki jih ti dvigajo proti nasilnikom pred božjim prestolom. Mestni očetje skličejo takoj zborovanje in sklenejo dovoliti izgnancem, da se smejo vrniti domov. Poslušajmo dalje samega: »Kmalu po svojem odhodu iz Creme potujem skozi naselje blizu Creme, ko srečam takega izgnanca. V mestu je moral revež pustiti premoženje, vredno okoli 40.000 zlatnikov. Poln pričakovanja me vpraša: 'Kako je kaj doma?' 'Z božjo pomočjo,' mu odvrnem, 'se boš smel vrniti, kajti našel sem pripravljenost za spravo.' Toda on se je iz mojega pojasnila le šalil. Kmalu pa pride sel in mu sporoči, da se sme vrniti. Od samega veselja srečni mož ni mogel ne jesti, ne piti, ne spati. Pride k meni, da bi se zahvalil, pa ne more spraviti iz sebe niti besede. Doma sreča na velikem trgu svojega nasprotnika, kateri prihiti in ga prosi, ko ga zagleda, da bi pri njem obedoval. Medtem ko sedi pri mizi, izpraznuje iz njegove hiše, ki si jo je bil prilastil, vse svoje stvari. Drugi pa, ki so si kaj prisvojili, hite vračat. Tako dobi nazaj vse: svoj denar, svojo posteljo, svojo obleko, svojo hišno opravo in zvečer se lahko v miru odpočije v svoji hiši in v svoji postelji sredi svojega imetja. Povem vam: Kdor koli mu je mogel kaj vrniti, je storil to z veseljem. 'Tu so tvoji voli, tu tvoji osli, tu tvoje ovce,' tako in podobno si slišal, dokler ni dobil vrnjenega vsega premoženja.«

Srečanje s krivoverci

Kmalu v začetku svojega javnega delovanja najde v Lombardiji ljudstvo vznemirjeno in zbegano zaradi pridig dominikanca Manfreda. Ta je bil sicer pobožen in dosti izobražen, toda mož je preveč zaupal svoji sodbi in lastni domišljiji. Oznanjal je takojšen prihod antikrista. Sicer so bili tudi drugi dobri kristjani prepričani, da more biti tolika anarhija samo znamenje konca sveta. Možje in žene, okoli 400, so zapustili svoje družine, ustanovili družbo spokornikov in spremljali Manfreda. Njihovo življenje je bilo neoporečno, pač pa je začel učiti Manfred očitne zmote. Bernardin je bil o tem obveščen in spustil se je v boj za čisto resnico. V pridigi, ki jo je imel 1427 v Sieni, beremo: »Često so govorili in slišal sem pogosto v svojih mladih letih praviti, da je antikrist že rojen. Ali kaj pravim? Začenši od apostolskih časov so govorili, da je rojen, in govorili so to v dobi sv. Bernarda. Tudi dandanes govore in pred nedavnim so zatrjevali z vso gotovostjo. Ali kakšni so ti ljudje, ki hočejo o tem več vedeti, kakor nam hoče razodeti Bog? Nihče na svetu ne more tega vedeti. Bog, Jezus Kristus, tega ni hotel razodeti niti svojim apostolom.« Podobno je govoril ob drugih prilikah. Zadevo pa je sporočil velikemu inkvizitorju in dominikanskemu generalu. Zaslepljenosti Manfreda in njegovih vendar ni smel prizanašati. Sam papež se je zaman prizadeval, da bi se ti razšli, ko so priromali v Rim, pričakujoč v molitvi in pokori antikrista. S svojo vnemo, ki jo je pokazal Bernardin v takih okoliščinah, si je pa ustvaril nevarnega sovražnika. Prišel je čas, ko so Manfredovi prijatelji nastopili proti čuvarjem čiste resnice.

(Dalje prihodnjič.)

Širite misijonski fisk! - Berite Katoliške misijone!

Serafinske zvezde

Sv. Ivo — 19. maja. Ivo, ki se je rodil plemenitim staršem l. 1253. v Chemartinu v Bretagni, je bil po končanem gimnazijskem in bogoslovnem študiju v Parizu in Orléansu posvečen v mašnika. Dodeljeno mu je bilo visoko mesto v škofiji, a na lastno prošnjo so mu odkazali neko župnijo, kjer je živel zelo ubožno in se povsem posvetil reševanju duš. Kot goreč tretjerednik je zvesto sledil sv. Frančiška, a posebno čudovita je njegova ljubezen do ubožcev. Molitev je tako ljubil, da je pozabil celo na telesno hrano. Umrl je leta 1303. na današnji dan, star komaj petdeset let. Ker ga je Bog povelil z mnogimi čudeži, ga je Klemen VI. slovesno proglasil za svetnika.

Bl. Vivald — 21. maja, rojen pri Sv. Geminijanu okoli 1200, je po zgledu svojega someščana sv. Bartola vstopil v III. red sv. Frančiška. Dvajset let je stregel bolnemu Bartolu, po njegovi smrti pa se je umaknil v samoto. Stanujoč v debilu starega kostanja in oblečen le v dolgo srajco, je užival samo zelišča. Ves čas svojega življenja je preživel v premišljevanju svetih skrivnosti, zlasti v premišljevanju svetih skrivnosti, zlasti v Kristusovega trpljenja. Ko je dne 1. maja 1320 umrl, so čudežno pozvanjali zvonovi in tako oznanili njegovo smrt. Papež Pij X. ga je prištel med blažene.

Bl. Gerard — 23. maja. Gerard, doma iz Villamagne blizu Firenze, je dvakrat potoval v Palestino. Po drugem povratku v domovino je v Assisiju stopil v III. red. Nato se je umaknil v samotni kraj pri rojstnem mestu in zelo spokorno živel. Umrl je okoli leta 1265. Njegovo češčenje pa je potrdil papež Gregor XVI.

Bl. Ana Marija Jezusova — 26. maja, doma v Quitu v Južni Ameriki, se je že kot deklica odlikovala v deviški čistosti, molitvi in goreči ljubezni do Jezusa in Marije. Tretjerednica Ana je vneto želela spreobrniti nevernike. Ker pa ni mogla v misijone, se je zanje darovala v tihoti svoje sobice in kljub slabotnemu telesu zelo spokorno živela. Čudeži in dar prerokovanja so zaznamovali njeno življenjsko pot svetosti. Ko je morila v mestu Quitu kuga slotine ljudi, se je Bogu ponudila kot žrtev, da bi prenehala strašna bolezen. Njeno daritev je Bog sprejel. Na današnji dan 1645, ko je dopolnila 27. leto življenja, je zaspala v Gospodu. K blaženim jo je prištel Pij X.

Sv. Ferdinand — 30. maja. Že kot otrok je stopil v III. red sv. Frančiška. Ko pa je odrastel, je kot kralj izredno modro vodil svoje ljudstvo. Španijo je rešil pred Saraceni. Zakaj pred vsako bitko se je pripotožil Bogu in vse zmage pripisoval le Marijini priprošnji, ki jo je otroško pristržno ljubil. Izredno pobožnost je gojil tudi do presv. Evharistije, ki jo je pred smrtjo spre-

jel z vrvo na vratu in pepelom na glavi. Kot znamenje vednega združenja z Bogom je pod škrlatom nosil spokorni pas. Umrl je na današnji dan 1252, ravno ko je bil na poti v Afriko proti mohamedancem.

Sv. Angela Merici — 1. junija. Rodila se je v mestecu Desenzonu pri Veroni in se že kot deklica posvetila Bogu z obljubo devišstva. Ko so ji umrli starši, je postala tretjerednica. V strogem spokornem življenju jo je velikokrat izkušal hudi duh. Da bi jo premotil, se je spremenil celo v angela. — Po vrnitvi s popotovanja v Sveto deželo se je preselila v Brescio in tu ustanovila družbo, katere članice se po sveti Uršuli, svoji zavetnici, imenujejo uršulinke. Umrla je v sluhu svetosti leta 1540. v sedemdesetem letu starosti. Njeno češčenje, ki so ga potrdili mnogi čudeži, je zlasti širil sv. Karel Boromej. K svetnikom jo je prištel papež Pij VII.

Sv. Janez — 2. junija. — Rodil se je 1240 v Urbinu in že kot deček kazal znake svetosti. Kot trgovec pa je gledal bolj na korist bližnjega kot na svojo. Kmalu je vse razdelil ubožcem in stopil v tretji red ter se tu popolnoma posvetil Bogu. Umrl je v Gospodu dne 1. junija 1304. Njegovo češčenje pa je odobril papež Benedikt XV.

Bl. Humilijana — 7. junija — se je rodila 1219 starodavni in mogočni rodovini v Firenci. Nič ni dala na svoje bogastvo in plemenit rod ter se že kot deklica popolnoma posvetila Bogu. Na očetovo voljo se je poročila s surovim, nečloveškim in čudaškim mladeničem, zaradi katerega je v pet let trajajočem zakonu mnogo pretrpela. A pri vsem trpljenju je ohranila krotkost in potrpežljivost in tako izprosila svojemu možu milost srečne smrti v Gospodu. Kljub mnogim in ugodnim ponudbam se ni vnovič poročila, ampak je v Firenci 1240. leta med prvimi stopila v Tretji red. Umaknila se je v stolp domačega gradu in tu vztrajala do smrti. Ker je živela zelo sveto, sta se ji često prikazala tudi Jezus in Marija. Stara komaj 27 let se je dne 19. maja 1246 preselila h Gospodu.

Bl. Mihelina — 20. junija. Rojena v Pesaru okoli 1300. Kot hči plemenitega rodu se je poročila z nekim plemenitašem. Ko ji je umrl mož in ji je ostal edini sin, je stopila v Tretji red. V spokornem življenju se je posebej odlikovala v ljubezni do ubogih.

Bl. Jožef Kafasso — je kot prijatelj veliko pomagal sv. Janezu don Boscu pri ustanavljanju njegovih družb. Jetnike in grešnike je posebej ljubil. Umrl je 1860. leta v Piemontu. Ker se je posebno proslavil v goreči ljubezni do duš, ga je Pij XI. prištel k blaženim.

Pobožnost sv. Frančiška

Podoben laiški brevir je bil že prej določen za templarje in za brate laike cistercijskega reda. To svetemu Frančišku najbrž ni bilo neznano. Vendar le očitno ni ganilo to, marveč njegova ljubezen do evangelija, da je svojim bratom klerikom kakor laikom tako zelo priporočil pobožnost Gospodove molitve. Takoj spočetka in pozneje jih je vedno zopet pozival h goreči molitvi očenaša s tem, da je priprosto ponavljal besede Zveličarja. »In kadar se vstopite k molitvi, molite: Oče naš, kateri si v nebesih.« (Mk. 11, 25; Mt. 6, 9.) Da bi svoje brate, klerike in laike vpeljal v globoko vsebino očenaša, je sestavil ganljivo njegovo razlago in jo molil sam pri vsaki dnevni brevirja in pred oficijem preblažene Device. Ne moremo se odpovedati temu, da ne bi tu podali dobesedno tega bisera molitve:

Presveti Oče naš, naš Stvarnik, Odrešenik, Zveličar in Tolažnik.

Kateri si v nebesih, v angelih in svetnikih; Ti jih razsvetljuješ k spoznanju, kajti Ti, o Gospod, si luč; Ti užigaš v njih ljubezen, kajti Ti, o Gospod, si ljubezen; Ti bivaš v njih in jih napolnjuješ z blaženostjo, kajti Ti, o Gospod, si največje dobro, večno dobro, od katerega vse dobro prihaja in brez katerega ni nič dobrega.

Posvečeno bodi tvoje ime. Posveti naj se v nas poznanje tebe, da se bomo zavedali, kakšna je širokost tvojih dobrot, dolgost tvojih obljub, višina tvojega veličastva in globočina tvojih sodb.

Pridi k nam tvoje kraljestvo. Da boš vladal v nas po milosti in nas pustil priti v tvoje kraljestvo, kjer te bomo nezagrnjenega gledali in popolnoma ljubili osrečeni po tvoji družbi in tebe večno uživali.

Zgodi naj se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji. Da te bomo ljubili iz vsega srca s tem, da bomo vedno nate mislili; iz vse duše s tem, da bomo vedno po tebi hrepneli; iz vsega občutja, da bomo vse naše namene nate obračali in v vseh rečeh iskali tvojo čast; iz vseh naših moči s tem, da ne bomo vseh moči telesa in duše za nič drugega uporabljali, kakor za tvojo ljubezen, in s tem, da bomo vsakega po močeh privedli k tvoji ljubezni; veseleč se nad blagrom drugih prav tako, kakor nad svojim lastnim, ter pomilovali druge v nesreči in da ne bomo nikogar v najmanjši stvari razžalili.

Naš vsakdanji kruh tvojega preljubega Sina, našega Gospoda Jezusa, Kristusa, nam daj danes v spomin in v spoznanje in za čiščenje ljubezni, ki jo je do nas gojil in vsega tistega, kar je za nas govoril, delal in trpel.

In odpusti nam naše dolge po tvojem neizrekljivem usmiljenju, po moči trpljenja tvojega ljubega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa in po zaslugah in priprošnji preblažene Device Marije in vseh tvojih izvoljenih.

Kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom in kar mi popolnoma ne odpustimo, tedaj nam pomagaj, o Gospod, da popolnoma odpustimo, da bomo svoje sovražnike tebi na ljubo odkritosrčno ljubili in zanje k tebi pobožno molili, da nikomur ne bomo povračali hudega s hudim, ampak se trudili, vsem koristiti v Tebi.

In ne pelji nas v skušnjava, ne v skrito in ne v očitno, ne v nenadno in tudi ne v prehudo.

Temveč reši nas hudega, preteklega, sedanjega in prihodnjega. Amen.

Leto II

Maj-junij 1944

Št. 5, 6

O. STANKO MARIJA: **Krvavi cvetovi**

Iz Rima je v juniju 1943 prispela vesela vest, da je sv. oče Pij XII. na vprašanje sv. kongregacije obredov, ali se sme varno pristopiti k proglasitvi frančiškanskih misijonskih škofov in tovarišev blaženim, pritrdilno odgovoril. Mučenci so bili umorjeni za sveto vero leta 1900. na Kitajskem. Med njimi je tudi sedem frančiškank Marijinih misijonark.

Za časa bokserske vstaje je na Kitajskem na tisoče kristjanov umrlo mučeniške smrti. Red manjših bratov, kateremu je sv. stolica dodelila kot misijonsko polje provincijo severni Šansi, sedaj Taiyu-anfū, in južni Hunan, sedaj Hengchow, je zbral podatke o smrti mučencev, potrjene od pristojne cerkvene oblasti, in jih izročil sv. kongregaciji obredov v nadaljnji postopek. Po pregledu aktov je sv. kongregacija izjavila, da se more podpisati komisija za začetek procesa za 2418 oseb, če je to všeč sv. očetu. Pokojni Pij XI. je mnenje sv. kongregacije potrdil dne 19. decembra 1926.

Po dovršenem apostolskem procesu je bilo med toliko množico predlaganih izbranih samo 29, o katerih je sedanji papež Pij XII. dne 3. januarja 1943 slovesno izjavil, da so umrli mučeniške smrti za sveto vero. Med temi je 15 Evropejcev in 14 Kitajcev, skoraj vsi člani frančiškanskega reda. Trije so bili škofje: dva apostolska vikarja Gregor Grassi in Antonin Fantosati ter koadjutor prvega Frančišek Fogolla, dalje štirje patri, ostali pa kleriki in pomočniki pri misijonskem delu. K tem je prištetih sedem frančiškank misijonark Marijinih, ki so bile dne 9. julija 1900 v Taiyu-anfū obglavljene. Imena blaženih mučenk so:

M. Marija Ermelina, prednica, m. Marija od miru, m. Marija Klara, s. Marija od sv. Natalije, s. Marija od sv. Justa, s. Marija Amandina in s. Marija Adolfina. — Po narodnosti so bile tri Francozinje, dve Italijanki, ena Belgijka in ena Nizozemka.

Ko je bilo ugotovljeno dejstvo mučeništva, je sv. kongregacija morala rešiti še vprašanje dvoma o »tuto«, t. j. ali se morejo z gotovostjo slovesno proglasiti za blažene imenovani služabniki(-ce) božji, ko je potrjeno njihovo mučeništvo in njegov vzrok ter dan spregled od čudežev po kanonskem pravu. To vprašanje je v papeževi navzočnosti stavil članom svete kongregacije 23. februarja 1943 na plenarnem zasedanju kardinal-poročevalec zadeve (relator causae) Granito Pignatelli di Belmonte. Navzoči kardinali, prelati in patri konzultorji so soglasno odgovorili pritrdilno. Sv. oče pa si je pridržal odločitev, da v premišljevanju in molitvi izroči zadevo Bogu, preden izreče tako važno razsodbo. Na praznik presv. Trojice, dne 20. junija 1943, je izšel

njegov odlok: »Z gotovostjo se sme pristopiti k slovesni proglasitvi za blažene častitljivih škofov Gregorja Grassi, Frančiška Fogolla, Antonina Fantosati in njihovih tovarišev, umorjenih iz sovraštva do svete vere.«

Po ukazu svetega očeta je bil odlok vpisan v akte sv. kongregacije obredov. Apostolska pisma, opremljena s pečatom ribiškega prstana, v zadevi slovesne beatifikacije, ki se bo vršila v vatikanski baziliki, najbrž zaradi razmer niso bila odposlana.

Natančnejši opis procesa je prinesel Osservatore Romano v št. 145 z dne 23. junija 1943, po katerem tudi posnemamo navedene podatke.

P. MARIJAN:

Franciškaní na Kitajskem

Preganjanje in mučeništvo

Dvajset let po smrti p. Bazilija je l. 1724. na Kitajskem izbruhnilo preganjanje, ki je trajalo sto dvajset let. S preganjanjem je prenehala javna služba božja in pridigovanje. Za misijonarje in katoličane se je pričelo življenje v katakombah. Morali so se skrivati po votlinah; če so jih odkrili, so jih izgnali ali zaprli. Vernike so pošiljali v preganstvo. Pristanišča in reke so stražili, da bi preprečili dotok novih misijonarjev. Z vsakim cesarjem je bilo preganjanje hujše. Ni pa bilo preganjanje v vseh pokrajinah enako kruto, ker so bili nekateri cesarski namestniki mili v izvajanju cesarskih naredb. Pod vladjo cesarja Kielunga (1735—96) so zaprli osem frančiškanskih apostolskih vikarjev (škofov) in več misijonarjev. L. 1784. je bilo zaprtih enajst frančiškanov: apostolska vikarja p. Frančišek Magni in p. Anton Sacconi ter devet misijonarjev. Škofa Magnija so mučili, da bi izdal skrivališča misijonarjev, česar pa ni storil. Umrl je v ječi med jokojočimi sojetniki 11. februarja 1785. Škof Sacconi pa se je sam javil oblastem, ko je slišal, da so mučili več kristjanov, da bi izdali njegovo skrivališče. Najstrožji odlok je izšel proti misijonarjem l. 1811., v katerem je določil cesar Kiangking za vse domače in tuje misijonarje smrtno kazen. Mandarinom, ki bodo goreči v delu za iztrebljenje kristjanov, je obljubil nagrade. Vsem, ki ne bi naznanili oblastem kristjanov, je zapretil s smrtno kaznijo. V tem preganjanju je umrl mučeniške smrti po šestnajstletnem misijonskem delu leta 1816. bl. Janez Triorski. Preganjanje je trajalo s kratkimi presledki do l. 1844.

Bl. Janez Triorski

Sto dvajset let je trajalo preganjanje. S ponosom moramo ugotoviti, da v teh hudih časih naši misijonarji niso zapustili svoje črede. Četudi so jih zapirali, se je vendar kljub strogi prepovedi in pažnji oblasti posrečilo priti novim misijonarjem na Kitajsko. Ob koncu preganjanja je delovalo pet in dvajset frančiškanskih misijonarjev.

Cepprav je bila razglašena na Kitajskem verska svoboda, so vendar od časa do časa nastala krajevna preganjanja kristjanov. L. 1862. so umorili p. Janeza Molina iz Adrije. Največ žrtev pa je prinesla frančiškanskim misijonom boksarska vstaja. V pokrajini Šantung so uničili 200 krščanskih občin; 220 vernikov je za vero preloilo kri. V pokrajinah Šansi in Hunan so pretrpeli mučeniško smrt štirje patri in en brat.

Iz vikariata Severni Šansi se pripravljala proglašenje 1500 mučencev blaženim. Ti mučenci so prekrasni dokaz skrbnega misijonskega dela frančiškanskih misijonarjev. Končno naj še omenim nekaj nad deset patrov, ki so jih umorili od l. 1898. roparji in člani skrivnih družb.

Sedanje stanje

Danes deluje največ frančiškanskih misijonarjev na Kitajskem in obenem je frančiškanski red tam najštevilneje zastopan, tako po številu misijonarjev kakor po številu misijonskih pokrajin. Frančiškanski red ima 29 misijonskih pokrajin, od njih 15 apostolskih vikariatov, 12 apostolskih prefektur, 1 samostojni misijon in 1 zavetišče za gobavce. Na zemljevidu so označene te pokrajine s krogi. Vseh misijonarjev je 614, tujih: 467 patrov, 3 bogoslovci, 42 bratov in domačih: 64 patrov, 28 klerikov in 10 bratov. Pokrajine, v katerih delujejo, so zelo obsežne in gosto naseljene. Merijo 524.305

kvadratnih kilometrov. Štejejo 76.160.189 poganov, 364.062 katoličanov in 157.022 katehumenov. Zetev je velika, delavcev malo. Na vsakega misijonarja duhovnika, ako štejem še 133 domačih svetnih duhovnikov, ki delujejo s patri, pride 115.662 poganov.

Franciškski red se zaveda velikih nalog, ki mu jih je poverila Cerkev na Kitajskem, in posveča kitajskim misijonom vso skrb. Od l. 1926. dalje se je število misijonskih pokrajin zvišalo za 16. V rednih razmerah je šlo vsako leto na Kitajsko 30 misijonarjev. Zanje je ustanovljena posebna misijonska šola v Peking, ki jo mora obiskovati vsak misijonar dve leti, preden gre na delo. Tu se popolnoma priučijo kitajščine in si pridobi še drugo znanje, ki ga mora

imeti sodobni kitajski misijonar. Misijonarji si tudi zelo prizadevajo za vzgojo domačih frančiškanov in domačih svetnih duhovnikov. V ta namen imajo troje bogoslovij. Vzgoja domačih frančiškanov in duhovnikov lepo napreduje. Dva domača frančiškana sta že postala škofa: p. Alojzij Čen in p. Odorik Čeng. Misijonsko pokrajino Fengsiangfu upravljajo domači frančiškani in je iz njih vrst tudi apostolski prefekt p. Silvester Wang. Spreobrnjenje dobro napreduje. V vikariatu Hankow je bilo l. 1939. 39.101 katehumenov. Misijonskemu delu je v pomoč 30 bolnišnic, od teh tri za gobavce, 174 dispanzerjev, 57 sirotišnic, 26 hiralnic, 701 ljudskih šol, 25 srednjih šol, štiri visoke šole in 10 tiskarn. V današnjih hudih časih so misijoni v veliki stiski. Ni novih misijonarjev, ne denarnih podpor. Vojna vihra, draginja, omejitve prostega gibanja prebivalcev ovirajo misijonsko delo. Prosimo Boga za skorajšnji mir, da bi misijonsko delo znova vzcvetelo in doseglo še večji razmah, kakor ga je po zadnji svetovni vojni. Frančiškanskim misijonskim pokrajinam na Kitajskem pa naj se pridruži nova: samostojna misijonska pokrajina slovenskih frančiškanov. Molite za ta vzvišeni namen naše provincije in slovenske FMZ!

Škof p. Odorik Čeng

Naši misijonarčki

V Rimu so pričeli že leta 1922., takoj, ko so ustanovili FMZ, misliti na to, kako bi pritegnili v prid misijonom tudi mladino. Zato so ustanovili odsek otrok, imenovan »Misijonarčki sv. Antona«, ki še vedno uspešno deluje.

A misijonarčke ima tudi slovenska Frančiškanska misijonska zveza, in sicer za enkrat samo v Novem mestu. Bralce »Frančiškanskih misijonov« njihovo delo gotovo zanima, saj so dobili o njem že več nad vse razveseljivih poročil.

»Toda ali ni morda gorečnost pojenjala in delovanje prenehalo,« je nemara marsikdo dejal v zadnjem času, ko ni ne čul ne čital že precej dolgo ničesar o misijonarčkih. Nikakor ne! V Novem mestu se ni v tem pogledu še nič izpremenilo. Misijonarčki se trudijo za svoj plemeniti smoter še vedno tako goreče, kakor so se izza vsega početka.

Lani so uprizorili v juniju dvakrat misijonsko igrico p. Krizostoma »Ivčkove

sanje« ter pripomogli misijonom do čedne vsote. Sestankov, na katerih jim je pripovedoval p. voditelj mnogo lepega, so se udeleževali redno vsak teden. Frančiškanski kleriki, došli v Novo mesto na počitnice, se kar načuditi niso mogli zgledni navdušenosti mlade misijonske čredice. S kako veliko pazljivostjo in s kakšnim zanimanjem so poslušali misijonarčki govore o sv. Solanu, zavetniku slovenske FMZ, sv. Frančišku in frančiškanskih misijonih! Zlasti je ugajalo otrokom misijonsko predavanje, poživiljeno s prikazovanjem slik na platnu, kajti kleriki so prinesli s seboj veliko ustreznih diapozitivov.

Na sestanku z dne 17. julija so proslavili misijonarčki desetletnico, odkar je bil posvečen v mašnika njihov voditelj, p. Silvin, ki so mu poklonili pri tej priliki, razen cvetic, tudi znaten duhovni šopek. Dne 4. septembra pa se je spominjal odsek obletnice svoje ustanovitve. Tega slavlja, ki mu

Lojze in Marijan Žveglič
prva misijonarčka.

je prisostvovalo nad trideset misijonarčkov, ne bom nikdar pozabil. Kako preljubezljivo čuti skromna, nepokvarjena otroška duša, ki jo zajame že v prvem razevitu ogenj misijonske gorečnosti! —

Za praznovanjem obletnice pa je moral slediti kratek odmor, zakaj brezbožni komunisti so zasedli dolensko prestolnico, a misijonarčki s starši vred so se razkropili in razbežali. Človek bi mislil, da je spričo tega misijonsko delo za vedno prestalo. Vendar temu ni bilo tako. Zakaj kakor hitro so se razmere vsaj za silo spremenile, že so se misijonarčki vnovič zbrali. Dne 6. novembra so se začeli zopet redno shajati in opravljati vsak dan molitev pred Najsvetejšim. Dne 20. novembra so imeli sveto mašo in skupno sveto obhajilo za frančiškanske klerike, da bi se ti srečno vrnili iz Pleterij. Bog jim obilo poplačaj njihov blagi namen, saj je bil takisto misijonskega značaja!

V letošnjem mesecu januarju so prikazovali štirikrat igrice »Sv. Tarzicij«. Izkupek uprizoritve so izročili FMZ. Dne 25. januarja pa so razveselili šestdesetletnika, p. gvardijana Ciprijana, z lepimi deklamacijami in radostnim prepevanjem, pri čemer jih je spretno spremljal misijonarček harmonikar.

Delovanje misijonarčkov dobri Bog zares obilno in očitno blagoslavlja. V teku enega leta in pol, odkar to združenje obstaja, so prejeli naši frančiškanski misijoni od njega že upoštevanja vredno podporo in pomoč. Misijonarčki prodajajo pred cerkvijo podobice in podobno, v kongreganistovski dvorani uprizarjajo igrice in po mestu zbirajo prostovoljne prispevke za misijone. Toda pri tem se dobro zavedajo, da vse to ni glavno. Če so vprašani, kaj je njihova poglavitna naloga, odgovarjajo soglasno: »Molitev in žrtvice!« Da, molitev in žrtvice so pred enimi darovi! Hvala Bogu, da misijonarčki to dobro pojmujejo!

Preden so se vrnili frančiškanski kleriki v Ljubljano, so novomeške misijonarčke fotografirali. Škoda, da le-teh dobre tretjine slika ne prikazuje! Ko je bilo omenjeno njihovemu č. voditelju, da bo objavljena fotografija misijonarčkov v »Frančiškanskih misijonih«, je temu sprva ugovarjal, češ da hoče ohraniti otroke pri nesebičnem delu za misijone. Dejal je, naj ve za njihovo delo le Jezus. Naposled pa je vendar dovolil, da se sme slika priobčiti zaradi propagande. Naj vidijo misijonski prijatelji naše misijonarčke, ki jim želimo še mnogo uspehov v korist in blaginjo frančiškanskih misijonov!

Sv. Anton Padovanski je glavni zavetnik FMZ. Zato se bo dne 13. junija, na njegov god, darovala za vse žive člane Zveze slovesna sv. maša. Pridite v čim večjem številu k slovesnosti, ki bo ob sedmi uri v frančiškanski cerkvi!

Izgubljeni sin

Neki človek je imel dva sina. Žena mu je umrla, a ta dva sinova sta mu ostala. Samo dva, a vendar bolje kakor samo eden. Ako gre prvi z doma, je drugi doma; ako mlajši zbolí, dela starejši za dva; ako eden umre — tudi otroci umirajo, tudi mladi umirajo in včasih brže kakor stari — in ako eden od obeh mora umreti, ostane vsaj drugi, ki se briga za ubogega očeta.

Ta mož je ljubil svoja dva sinova, ne le zato, ker sta bila njegova kri, marveč tudi zato, ker je bil že po naravi ljubezniv. Rad je imel oba, večjega in manjšega; morda mlajšega nekoliko bolj, ko starejšega, le malo bolj, da ni niti opazil. Vsi očetje in vse matere kažejo napram najmlajšemu neko slabost; ker je najmanjši, najlepši od vseh in ker ga zakon najmanj priznava. Razen tega je zadnji otrok, za njim v družini ni tekla zibelka in je njegova otroška doba še tako sveža, se podaljšuje in podaljšuje in razteza prav do praga mladosti, kakor trden kolobar nežnosti. Ali se ne zdi, da je bil včeraj dojenček, da je delal prve korake v kratkem krilcu, da je skakal očetu na vrat in na konjička? A ta človek ni bil pristranski. Svoja sinova je imel rad kakor obe očesi in obe roki; oba sta mu bila ljuba; eden mu je bil desnica, drugi levica; pazil je, da sta bila oba zadovoljna in da ni nobenemu ničesar manjkalo.

A tudi sinova istega očeta imata vsak svojo glavo. Skoraj nikoli se ne zgodi, da bi imela oba brata isto ali vsaj slično nprav.

Starejši je bil resen, pameten, umirjen fant, in zdelo se je, da je odrastel, zrel človek, mož, družinski poglavar. Spoštoval je v očetu bolj gospodarja kakor očeta brez vsakega znaka čustvenosti; delal je natančno, proti hlapcem pa je bil oster in malenkosten; vršil je predpisane pobožnosti, a revežev ni rad gledal okrog doma: po njegovem mnenju ni bilo zanje v hiši ničesar na razpolago, čeprav je bila hiša polna božjega blaga. Proti bratu se je kazal dobrega, a v srcu ga je grizel strup zavisti. Ako govorimo o bratski ljubezni, trdimo nasprotno od tega, kar bi radi povedali. Bratje se redko resnično ljubijo. Izraelska zgodovina se prične — da molčimo o drugih narodih — s Kajnom, se nadaljuje z Jakobom, ki je prevaril Ezava, z Jožefom, katerega so prodali bratje, z Absolonom, ki je umoril Amona, s Salomonom, ki je dal zadaviti Adonijo; tako kaplja kri na dolgi cesti zavisti, sovraštva in izdaje. Ako govorimo o očetovski ljubezni namesto o bratski, se bomo manj zmotili.

Drugi sin je bil drugačnega kova. Bil je mlajši in se ni sramoval svoje mladosti. Brodil je skozi mlada leta, kakor po toplem jezeru. Nosil je v sebi želje strasti, ljubkosti (in nesreče) svoje starosti. Proti očetu je bil kakor luna: danes bi ga nataknil, jutri dvignil v nebo; po cele tedne je držal mulo, nato ga je pa ves vesel objemal okrog vratu. Bolj kakor delo mu je bila vseh zabava s prijatelji. Ni se branil, če so ga povabili na pijačo. Gledal je za dekleti in se rad lepo oblačil, da je bolje nastopal kakor drugi. Bil pa je srčno dober: plačeval je za onega, ki ni mogel, dajal je miloščino skrivaj pred bratom, nikogar ni pustil brez tolažbe. V sinagogi so ga videli redko; zaradi tega in drugega njegovega vedenja so ga gledali po strani sosedje-someščani, dobre in poštene duše, vzorni in bogaboječi, pobožni in natančni ljudje in naročali svojim otrokom, da se ga ogibajo. Posebno ker se je fantič nosil više, kakor so dopuščala sredstva njegovega očeta — dobričine, so govorili, ali slabotnega zaslepljenca, — in je besedičil, kakor se ne spodobí dobro vzgojenemu sinu iz boljše družine. Presedalo mu je

malenkostno življenje v majhnem gnezdu. Menil je, da bi mu bolj kazalo, ko bi lovil srečo v bogatih, obljudenih, daljnih deželah preko gora in morja, kjer so velika, razkošna mesta in marmornata stebrišča, vino z otokov in prodajalne, polne svile in srebra, ženske v finih oblekah, namazane kot kraljice z dišečimi vonjavami, ženske, ki se brez prošnje prodajo za kos zlata.

Tam na deželi je moral živeti revno in težavno in ni bilo prilike, da se razdivja njegova ciganska in potepuška kri. Oče je gledal, čeprav je bil bogat in dober, na vsako drahmo, kot bi bila talent. Brat je buljil oči, če je kupil novo tuniko, ali če se je vrnil malo okajen: v družini so poznali samo njivo, brazdo, pašo, živino: to ni bilo življenje, temveč dolgčas.

Nekega dne — že večkrat je na to mislil, a se ni opogumil, da bi zinil — se je osrčil in rekel očetu:

»Daj mi moj delež, ki mi pritiče, in ničesar več ne bom zahteval.«

Starca so te besede zbolele, a ni ničesar odgovoril in odšel je v svojo sobo, da bi ga ne videli jokati. Oba sta o tej zadevi nekoliko časa molčala. A sin je trpel, postal je zagrenjen in je izgubil živahnost in polet in končno celo barvo na obrazu. In oče je trpel, ko je videl, da sin trpi, a najbolj je trpel, ko se je zamislil, da ga izgubi. Naposled pa je očetovska ljubezen premagala samoljubje. Izvedenci so ocenili vse premoženje, oče je dal obema sinovama zakoniti delež, ostalo je pridržal zase. Mlajši sin ni izgubljal časa. Prodal je, kar ni mogel odnesti s seboj, izkupil lepo vsoto in nekega večera zajezdil krasnega konja in odpotoval, ne da bi komu zinil besedo. Starejšemu bratu ni bil ta odhod prav nič nevšečen. Oni si ne bo upal več vrniti, sedaj sem edini sin, ukazujem sam in ostanka dediščine mi nihče ne odvzame.

Oče je točil skrivaj neprestano solze, vse solze, ki so jih premogle stare namrščene trepalnice, in vsaka guba njegovega obraza je bila oblita s solzami in jok je premočil ves stari obraz. Od dotičnega dne ni bil več oni starec kakor prej. Vso ljubezen je moral nakloniti preostalemu sinu, da je premagal žalost nad ločitvijo.

Neki glas pa mu je pravil, da morda ni izgubil za vedno svojega drugorojenca in da bo dosegel milost in ga še poljubil pred smrtjo, in to upanje ga je podpiralo, da je z manjšo bolestjo prenašal ločitev.

Medtem se je naglo bližal mladi begunec bogati in veseli deželi, ki si jo je izvolil za bivanje, in na vsakem cestnem ovinku je tipal po mošnjah denarja, ki so visele na obeh straneh sedla. Kmalu je prišel v deželo svojih želja in pričelo se je praznovanje. Zdelo se mu je, da tisti tisoči, ki jih je s seboj prinesel, ne bodo nikoli pošli. Najel je lepo hišo, kupil 5 ali 6 sužnjev, se oblekel po knežje, dobil prijatelje in prijateljice, ki so z njim obedovali in večerjali in pili njegovo vino, kolikor je trebih držal. Z ženskami ni skoparil, izbral si je najlepše, ki jih je našel v mestu, ki so znale plesati in svirati in se prekrasno oblačiti in dražestno slačiti. Nikoli se mu niso zdeli predragi in prelepi darovi, da se naužije onega, kar se mu je nudilo s toliko mehkužnostjo in kar mu je prinašalo najbolj brezupne ljubavne muke. Podeželski gospodek, došel iz vasi, ki ni poznal zabave, na katerega so v premočni seksualni dobi strogo pazili, je hlepel po izrednostih, dajal duška zatajevanju pohotnosti in čarobni ljubezni v onem avgustovem življenju, ki je nevarno kakor most brez ograje.

Tako življenje ni moglo dolgo trajati, Jemlji in ne dodajaj in znižal boš vsako tudi visoko goro, pravijo kmetje, kadar nalagajo žito s kupa, da ga poneso v mlin. Zapravljivčeve vreče denarja so imele dno, kakor vse vreče, in napočil je dan, ko ni bilo v njih ne zlata, ne srebra, niti bakra. Ostali

sta le tkanina in koža, ki sta se sesedli mehko na tlak iz opečnih ploč. Zginili so prijatelji, porazgubile so se ženske; sužnje, postelje in mize je prodal in z izkupičkom še nekaj časa skromno živel. V večjo nesrečo je zadela ono deželo lakota, in izgubljeni sin je živel gladen med gladnim ljudstvom. In nihče se ni zmenil zanj. Ženske so odšle v druga mesta, kjer je bilo boljše življenje; nočni prijatelji, s katerimi je pijančeval, so se mučili, da se pretolčejo skozi življenje.

Nesrečnik je zapustil bos in razcapan mesto in se pridružil nekemu gospodu, ki je šel na kmete, kjer je imel posestvo. Temu se je zelo priporočal, da ga je sprejel za svinjskega pastirja, ker je bil mlad in zdrav in je bilo svinjskih pastirjev malo, ker se nihče ni hotel, če mu je bilo le mogoče, pečati s tem poslom. Za Jude je bila to največja kazen. Celo v Egiptu, kjer so po božje častili živali, je bilo prepovedano svinjskim pastirjem hoditi v tempelj, in noben oče ni hotel svinjskemu pastirju dati hčere za ženo in za ves svet se ne bi nihče oženil z njegovo hčerjo.

Toda izgubljeni sin ni mogel izbirati in moral je goniti čredo svinj na pašo. Plače ni dobival in hrana je bila borna, ker je je manjkalo vsem. Svinje pa niso trpele stiske, ker so jedle vse skraja in ker je bilo v oni deželi obilo rožičevca in so se nažrle do sita. Lačni nesrečnež je zavidno gledal te črne in rožnate živali, ki so rile po zemlji in grizle stroke in korenike in si je želel napolniti želodec z ono hrano in je jokal, ko se je spomnil na izobilje v očetovi hiši in na velikomestne zabave. Včasih ga je premagal glad in je vzel izpred svinjskega rilca črnikast rožičast strok, da utolaži bridko kesanje z ono netečno in meseno sladkobo. O gorje mu, če bi ga videl gospodar!

(Dalje prihodnjič)

Fr. Bazilij:

V cerkvi

*Slovesnost je končana,
glas orgel je pod stropom obnemel...
Domov hitela množica je zbrana,
ostal sem sam in sem strmel...*

*Še vedno v luči koplje se oltar,
da marmor sveti se s skrivnostnim leskom:
številne sveče, Bogu v čast in dar,
gore med cvetjem z mirnim, jasnim bleskom.*

*»O, da postal bi bela sveča,
iz dneva v noč, v dan iz noči goreča
pred tabernakljem — srcem svojim!*

*Ko pa dogorel bom nekoč
in nagnil se bo stenj življenja,
dosegel rad bi hrepenenja
poti nemirne konec v Tebi — Luč.«*

— — — — —
*Cerkovnik je ugasnil sveče:
tema zastrla je oltar...*

Drhtel sem ves od tihe sreče...

FRANCIŠKOVA MLADINA

Ivan je umrl...

Vstajenje.

Tudi čez našo zemljo gre vstajenska procesija. Krepke roke neso spredaj vstalega Odrašenika, ki drži zlat križ. V križ žge žareče sonce in črna senca pada na slovensko deželo. Kamor se vtisne ta križeva senca, povsod vstajajo junaki in hite za križem.

Nizka pesem drhti iz zemlje in opeva naš čas.

Strmim v nebo, v zvezde in v procesijo, ki se usipa čez klanec in ji ni konca.

Čisto spredaj gre do dekleta in žene, povsod pa so naši možje in naši fantje. Žalostnega srca ni med njimi in trdna vera je v njihovih očeh.

»Poglej, Andrejček gre za procesijo!«

»Daj!«

Junaki stopajo mirno in ponosno, vsi vedo, da so padli za Boga in domovino, in

z zaupanjem zro v zlat križ.

S pričakovanjem gledam neznance in znanke, ki hodijo mimo.

Prišel je tudi naš Ivan.

*

Zabavnik Ivan je tretji križar, ki je umrl za narod v boju s komunizmom. Med prvimi se je vpisal k domobrancem, med prvimi je padel.

S patrolo je odšel 24. marca zjutraj iz Grosupelj v Male Podpoljane, ob 11 so ga zadele v trebuh partizanske krogle, ob 20 je bil prepeljan v Ljubljano k operaciji. Nato je še dva dni trpel in v nedeljo, 26. marca, popoldne izdihnil.

Tri in dvajset let je živel, tri dni je umiral in trpel je do zadnjega.

Ivanova smrt je bila lepa: s spovedjo in sv. maziljenjem za nebesa pripravljen je kljub strahovitim mukam smehljaje prešel v novo življenje.

Med križarji je delal od pete gimnazije dalje. Do zadnjega je bil društveni blagajnik in se je v svojem poslu izkazal izredno sposobnega. Lani je na klasični gimnaziji maturiral. Vpisal se je na juridično fakulteto in kot akademik je takoj pristopil k sta-

novski kongregaciji »Sedes sapientiae«, ki je z njim izgubila prvega člana.

Skozi vso višjo gimnazijo je v stolnici vsak dan ministriral.

Ivanu je komaj pred tremi meseci umrl oče. Zdaj je odšel še on za njim v veliko žalost družine. Mama in tri sestre so ostale same.

Zdrznili so se naši fantje ob Tvoji smrti. Nima prav, kdor pravi, da smrt kar po vrsti žanje. Ne! Izbira! Prav najboljše prijatelje nam jemlje!

Ko smo Ti, Ivan, ob grobu zadnjikrat peli, so spet prihitela srca vseh križarjev skupaj in spet smo se združili v novi pri-segi: V protikomunističnem boju ne bomo nikdar odnehali!

Gospod, ko molimo za pokoj Ivanove duše, Te prosimo, sprejmi njegovo smrt v zadovoljenje za žalitve, ki Ti jih prizadeva brezboštvo!

*

Smehljaje gre Ivan za vstajensko procesijo. Zlat križ se sveti pred njim, mi pa čakamo črne križeve sence.

Čakamo Gospodovega klica.

Čakamo vstajenja.

Ministrant Dajo

»Atek, ali me boš zbudil jutri zjutraj malo bolj zgodaj kot drugače?«

»Le po čemu?«

»Tako... atek... oh...«

»No, le povej, saj ne bom hud.«

»Veš, s tistim gospodom sva se zme-nila...«

»Kaj?«

»...da mu bom ministriral pri sv. maši.«

Dajo se je oddahnil. Srečno je povedal.

Da bi mu atek le dovolil. Ciril tudi ministrira in Marjan tudi. A Ciril je že gimnazijec, Marjan prav tako. Kaj za to, če je on šele v ljudski šoli! Nič ni slabši od bratov!... Pa vendar..., če mu atek ne bo dovolil, ne bo nič iz načrtov... Mora mu dovoliti. Saj je včeraj zvečer tako lepo prosil Marijo...

Atek ni bil prepričan. Dvomil je:

»Res? Ali sploh znaš ministrirati? Kdo te je navadil?«

Strogega se je delal, pri sreču pa mu je bilo toplo. Rad bi Dajota pritisnil k sebi. Ob kolikokrat je k Bogu molil, da bi mu vsi si-

novi ostali dobri! Vedel je, da bo tako. Bog nobene prave molitve ne presliši.

A strežniška služba je vzvišena. Ni lahka, težka je. Ali jo bo neugnani Dajo zmogel? Treba je preudariti.

Mali mu je segel v misli s kopico besed:

»Ciril me je učil. Vse molitvice znam. Tudi tisto vem, kdaj se z zvončkom pocinglja. Veš, atek, predvčerašnjim, ko tebe ni bilo doma, mi je Ciril vse pokazal. Potem sem sam tako naredil kot on, Marjan je pa gledal.«

Dajo je žarel. Govoril in čebljaj je. Vse je ateku povedal, koliko časa se je učil, kaj mu je delalo največ skrbi, kje bo ministriral, in tudi to, da bo oblečen v belo haljico in rdeče bo imel okoli vratu. Da bo doma vedno ubogal, da bo priden, samo ministrirat naj ga puste.

Očetu se je samo smejalo in vendar mu je bilo težko. Sinko ga je prosil, da bi smel vzeti na svoja šibka ramena prvi križ. Tako goreče je prosil zanj.

»Dobro, zbudil te bom.«

Bog je zmagal. Oče je bil svoje privolitve vesel.

Sinek je skočil k njemu in ga skušal objeti. Ni šlo. Premajhen je bil. — — —

Sam Jezus je pokazal Dajotu pot: »Moj jarem je lahek.« A le za tiste lahek, ki ga znajo nositi. Za tiste lahek, ki se ga ne branijo. Dajo se ni branil — prosil je zanj.

Tiste dni se je začelo. Prva leta je ministriral/ob sedmih. Potem vedno bolj zgodaj, in ko je prišel v fantovska leta, je vstajal vsako jutro ob petih. V zimi in vročini.

Ministriral je v stolnici.

Vedno vesel.

»Ali ne poznaš žalosti?« so ga vpraševali.

»Kako bi neki žalosten bil, ko vsak dan strežem pri maši. Vi ne veste, fantje, kako je to lepo. Na oltarju Bog in jaz pred njim

na kolenih. Čisto blizu. Ves je bel, kakor hostija, ki je v njej upodobljen in smehlja se in k sebi me vabi... Zunaj je megla, v cerkvi je Sonce, večno Sonce. Jaz pa zvončkljam. Tiho kot mehka pesem gre glasek od moža do dekleta, od žene do starca in do mladega fanta. Upogibamo kolena, na prsi udarjamo in vemo, da je Jezus med nami. Ljudstvo zatrepeče: »Gospod, Tvoj sem živ in mrtev. Božje Dete pa se iz mašnikovih rok smehlja in vabi... Srca zahrepene, telo se zdrzne, ustne zapoje in v plašni molitvi zaprosijo: Gospod, nisem vreden, reci samo in moja duša bo zdrava. A Gospod je dober. Sam nas obišče. Beseda bi zadostovala, a On pride sam, ves v vsej popolnosti, ker ve, da je šibka naša vera in bi ne vzdržala brez opore. Jaz pa klečim pred oltarjem skrušen v svojo srečo, zatopljen v Boga, ki je v meni. Sveto knjigo prenašam, ki se v nji razodeva Kristus. In roke umivam, ki so pravega Boga držale! Kdor sam ne doživi tega, ne ume! Potem gre Bog z menoj domov, v šolo gre, vedno je pri meni. Veselje me prešinja in žalosti moja duša ne pozna.«

Tako je govoril naš Dajo.

Deset dolgih let je pri maši stregel, deset dolgih let je gledal Boga, deset let je zvončkljal in knjigo nosil, deset let ga je Jezus vsak dan obiskoval. Dajo je molil in prosil: »Gospod, nisem vreden!«

*

V stolnici je zapel veliki zvon. Dajo ga ni čul. V plamenečem podstrešju grahovske cerkve je živ gorel za Boga in slovenski narod. Strojnice so zvončkljale, a on je trpel in šepetal: »Gospod, tvoj sem živ in mrtev!«

Potem je omahnil.

Ministrant Dajo je šel iz življenja v smrt in iz smrti v življenje, kajti naš Dajo je bil dober fant in sam Bog ga je vabil...

TOTH — N. Z.: Rdeča zastava ali križ?

Med nami je mnogo nazorov, različnih tendenc, vsakovrstnih struj in strank, ki se bore v življenjski areni.

Na katero stran se boš odločil?

Pred desetletji je bilo stanje mnogo bolj zapleteno in megleno. Danes pa moreš jasno spoznati te in one. Dandanašnji dnevi ločijo ideje, ločijo ljudi. Vedno jasneje vidimo, da ostaja v areni sveta le dvojje taborov.

V prvem je zbrano ljudstvo, zaslepljeno od obljub in gesel bogokletnih demagogov, sovražno civilizirani človeški družbi, ki kar gori od blazne želje vse razrušiti in nam grozi z rdečo zastavo.

V drugem taboru pa se družijo tisti, ki cenijo duhovne dobrine in delajo za napredek človeške omike. Ti se zbirajo pod praporjem križa, ki je simbol vse kulture in civilizacije.

Oba tabora sta pripravljena na orjaško borbo bodočnosti.

Iz dneva v dan raste napetost in prepad med obema se vedno poglablja.

Tam doli so proti Bogu, tu smo z njim. Tam rdeča zastava, pri nas križ.

Eden od obeh taborov računa nate. Treba se je odločiti!

Kam se boš obrnil?

Prazno je to vprašanje, kaj ne?

»Boga izberem! Križ! Katoličanstvo!«

Sedaj je žal tako, da je več »krščenih katoličanov« kakor »katoliških kristjanov«, tistih ki v resnici versko živijo. Skoraj moremo reči o vsej množici inteligence in izobražencev, da so katoličani le na papirju, praktično pa brez vere, kajti svojega katoličanstva ne pokažejo niti v življenju, niti v besedah in najmanj v dejanjih.

Ne, odločno ne! Bodočnost ne bo taka!

Danes nima nihče pravice reči, da je vera privatna zadeva. Danes spoznavamo vedno jasneje, kako prav ima sloviti Goethejev izrek: »Edino in najgloblje dogajanje svetovne zgodovine je boj vere in nevere.«

Sredi velike borbe smo. Sredi borbe idej, ki jo bijeta vera in nevera, rdeča zastava in križ.

Proč od rdeče zastave!

H križu!

KAKO SE GIBLJEJO TRETJEREDNE SKUPŠČINE

Rovte nad Logatecem. Eno najmlajših, pa eno najbolj cvetočih tretjerednih skupščin imajo gotovo v Rovtah nad Logatecem. Skupščina je bila šele lansko leto ustanovljena, pa ima že blizu 200 članov. Letos na praznik sv. Treh kraljev smo imeli vizitacijo in pristopilo je zopet nad 20 članov v tretji red. Lepo je tudi to, da so skoraj vsi novinci že napravili obljube. Tudi moških in celo fantov je lepo število v tretjem redu. Voditelj g. župnik je lahko na svojo skupščino in na svojo tretjeredno družino ponosen, ko so vsi člani tako zavzeti za redovne ideale. Kako polnoštevilno se vedno zberejo k shodom tretjega reda, tudi pri vesoljnih odvezah jih ne manjka, saj so si dobro zapomnili, da je vesoljna odveza blagoslov s popolnim odpustkom. In to res ni majhna stvar popolni odpustek! Zato tretjeredniki sami poskrbe, da tega odpustka niso nikdar oropani! G. voditelj pa jim rad postreže.

Ljubljana. Na mesečnem shodu februarja smo imeli sprejem novih udov. Število ni bilo tako veliko, toda razveseljivo je, da so se zganili moški in so začeli pristopati v tretji red. Še bolj je razveseljivo, da se je začel med dijaštvom zbuhati redovni duh. Zadnje čase smo sprejeli več dijakov in dijakinj, tako tudi pri tem zadnjem sprejemu. Saj ga ni tako ljubeznivega in tako zanesljivega vodnika skozi mladost kot je naš oče sv. Frančišek. Le naj bi mladina to vedno bolj umevala!

Rovte

Ljubljana — semenišče. V nedeljo, 27. februarja, je imela naša bogoslovna tretjerredna skupščina svojo vizitacijo. P. vizitator je našel vse v najlepšem redu. Saj imamo redno svoje sestanke, vodimo vse potrebne knjige in zapisnike. Posebno zanimiv je zapisnik duhovnikov tretjerrednikov. Bogoslovci tretjerredniki si izberemo vsako leto posebno geslo,

ki nas opominja, da se vse leto vadimo v eni ali drugi izraziti Frančiškovi kreposti. Za leto smo si izbrali geslo: Duh spokornosti. Ob vizitaciji je bilo sprejetih 14 novih članov, oni pa, ki so končali noviciat, so naredili obljube. Slovesnost se je vršila v semeniški kapeli ob treh popoldne ob navzočnosti vseh bogoslovcev in vodstva bogoslovja.

GOLOBIČ PETER:

Kdo je pravi katoličan?

Katoličanov je več vrst. Imamo katoličane po krstnem listu, katoličane, ki sicer izpolnjujejo svoje verske dolžnosti, ker je pač taka navada, in katoličane, ki v dobrih in slabih časih živijo in čutijo s Cerkvijo.

Poglejmo si te vrste katoličanov malo bližje.

Cerkvena statistika pravi, da je nekako 400 milijonov katoličanov na svetu. Kako ogromno število! Ko bi bili vsi pravi katoličani, bi dvignili svet s tečajev. Katoličani bi bili edini merodajni činitelji na svetu, brez njih se ne bi moglo nič važnega skleniti, vojna bi bila nemogoča stvar. In da ni tako, kdo je kriv? Katoličani, ker niso vsi pravi katoličani.

1. Mnogi katoličani so katoličani samo še po krstnem listu. Svojih verskih dolžnosti ne izpolnjujejo več, o Bogu in Cerkvi nočejo nič slišati, toliko poguma pa nimajo, da bi izstopili iz Cerkve, ker več ne spadajo vanjo. Pač pa vneto udrihajo po njej, zaničujejo duhovnike, podpirajo protiverske akcije in so vedno tam, kjer morejo škodovati Cerkvi.

2. Mnogo pa je tudi takih, ki so glede vere popolnoma brezbrizni, verskih dolžnosti ne izpolnjujejo, a se proti veri tudi ne borijo.

3. Imamo tudi katoličane, ki so površni v izpolnjevanju svojih verskih dolžnosti. Iz malenkostnih vzrokov jih opuščajo. V nedeljo dežuje ali sneži, pa se jim že ne ljubi v cerkev. Ako pa se vrši v oddaljenem kraju kaka veselica, se tudi najslabšega vremena ne ustrašijo, takrat se ne boje prehlada ne drugih zlih posledic slabega vremena.

Taki katoličani postanejo kmalu versko brezbrizni in končno veri sovražni.

4. Mnogi so verni iz tradicije. Svoje verske dolžnosti pač izpolnjujejo, ker je že taka navada, običaj, ker ne bi radi veljali za mlačne katoličane ali brezverce, a vse to vrše le zaradi tradicije, iz navade, ne pa iz notranjega prepričanja. Grem k maši, ker gredo tudi drugi, ker je že taka navada; če ne gredo drugi, pa tudi jaz ne grem. Ti pač hodijo k sveti maši in prejemajo svete zakramente, pa vendar niso dobri katoličani. Nekateri so celo slabši kakor oni, ki ne hodijo k maši. Kako to?

Res je, da ni že vsak pravi katoličan, če hodi k maši. Mnogi izpolnjujejo svoje verske dolžnosti le iz hinavščine, ker jim to prinaša koristi. To so katoličani iz koristolovstva, ne pa iz notranjega prepričanja.

Taki katoličani v času preizkušnje navadno odpadejo, če že ne vsi, pa vsaj velika večina.

5. Sedaj si pa pogledajmo še katoličane iz prepričanja.

Teh ni mnogo. To so ljudje, ki vestno izpolnjujejo svoje verske dolžnosti, ne samo v času dobrih, mirnih dni, temveč tudi v dobi preganjanja, tudi takrat, ko se človeku zdi, da je Bog pozabil na ljudi. Kot pravi katoličani so zvesti katoliški Cerkvi, papež jim je svet, ker je namestnik Kristusov. Škofe in duhovnike branijo pred klevetami, sami nikoli ne kritizirajo cerkvenih oblasti, njihovih odredb in se brez pridržka pokoravajo cerkveni avtoriteti.

Sicer je pa pravega katoličana kaj lahko spoznati. Kakor zaljubljenec ne more skriti svoje velike ljubezni do svoje ljube, tako tudi pravi katoličan ne more skriti svoje globoke vere, ta se pa razodeva v dejanjih.

Človek, ki ljubi, pokaže svojo ljubezen tudi na zunaj. Njegov obraz sije od sreče, svojo zaročenko večkrat obiskuje, ji prinaša darila, je pripravljen na žrtve, premaguje vse ovire, njegov edini namen je, osrečiti svojo nevesto.

Tako tudi katoličan. Njemu ne zadostuje samo zunanje izpolnjevanje verskih dolžnosti, on jih izpolnjuje z dušo in srcem.

Zato si ne morete predstavljati pravega katoličana, da bi preklinjal, pijančeval, sovražil svojega bližnjega, da bi nagajal sosedom, se prepiral, goljufal itd. itd.

Najvidnejši znak vsakega pravega katoličana pa je ljubezen do bližnjega.

Ako kdo še tako moli, prejema svete zakramente, se posti ali celo mrtviči svoje telo, pa ljubezni nima, ta ni pravi katoličan, ni pravi Kristusov učenec.

Jezus Kristus je rekel: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem. To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.« (Mat. 22, 37—40.)

Kdor to božjo zapoved izpolnjuje, je pravi katoličan.

Vsi oni pa, ki pravijo, da so pravi katoličani, pa odrekajo pokorščino papežu in škofom, niso pravi katoličani.

GOLOBIČ PETER: **Bog skrbi za vse ljudi**

Mnogi pravijo, da Bog ne skrbi za ljudi, kar seveda ni res. Še človek, ki je nepopolno bitje, skrbi za svoje reči, pa bi ljubi Bog, ki je neskončno popoln, dober in zvest, ne skrbel za svoje stvarstvo?

Saj pravi Jezus sam, da nam še las ne pade z glave brez božje vednosti. Tudi naj ne bodimo v skrbeh za svoje življenje, kaj bomo jedli, in ne za telo, kaj bomo oblekli, »zakaj življenje je več ko jed, in telo več ko obleka. Poglejte krokarje: ne sejejo in ne žanjejo, nimajo ne shrambe ne žitnice, in Bog jih živi. Koliko ste vi več vredni ko ptice. Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo dodati svoji postavi en komolec? Če torej še tega ne zmorete, kar je najmanjše, kaj ste v skrbeh za drugo? Poglejte lilije, kako rastejo; ne delajo in ne predejo, a povem vam, da se še Salomon v vsem svojem sijaju ni oblačil kakor katera izmed njih. Če pa travo, ki je danes na polju in se jutri v peč vrže, Bog tako oblači, koliko bolj vas, maloverni! Tudi vi ne iščite, kaj boste jedli in kaj boste pili, in si ne delajte skrbi. Vsega tega namreč iščejo pogani, vaš Oče pa ve, da tega potrebujete. Iščite marveč božjega kraljestva in vse to se vam bo navrglo.« (Luk. 12, 22—32.)

Vsak torej žali Boga, ako misli, da za ljudi nič ne skrbi. Od Boga seveda ne moremo zahtevati, da bi nas obvaroval vsakih nadlog ter vsega trpljenja; kakšno zasluženje bi neki potem imeli za nebesa? Saj si jih moramo vendar zaslužiti!

Ako bi nas Bog rad imel, nam ne bi pošiljal takih nadlog, zopet pravijo drugi.

Ali moremo reči očetu, ki kaznuje svojega neubogljivega sina in mu odtegne svojo naklonjenost, da ga ne ljubi in da ne skrbi zanj? Saj mu daje vseeno streho, hrano, obleko.

In Bog, ki je najljubeznivejši Oče, skrbi za človeštvo tudi takrat, ko ga človeštvo žali in zametuje. Saj bi svet propadel takoj, kakor hitro bi Bog odtegnil svojo varujočo roko.

Da človeštvo trpi, še ni znamenje, da ga je ljubi Bog zapustil in da ne skrbi zanj. Trpljenje je vsekakor misterij, ki ga nikoli ne bomo prav doumeli. Saj je Jezus Kristus, sam božji Sin, trpel vse mogoče muke, ko bi vendar že ena sama kapljica njegove dragocene krvi zadostovala za odrešenje vsega človeštva. Čemu je torej toliko trpel? Gotovo nam je hotel s tem dopovedati, kako neskončno žali Boga vsak greh.

Ako torej človeštvo trpi, ne smemo trditi, da Bog nalaga ljudem brez vzroka tako trpljenje, ampak verjemimo, da smo vsemu trpljenju sami krivi.

Da trpijo ljudje, ki so hudobni, zločinci itd., še nekako razumemo, ne gre pa nam v glavo, da trpijo tudi nedolžni. Tudi to skušajmo razumeti. Jezus Kristus, božji Sin, kristalno čist, neskončno dober in usmiljen, ki je samo dobrote delil, je umrl v groznih bolečinah na križu. Koliko je pretrpela Njegova mati, ko ga je videla zapuščenega, zasramovanega, opljuvanega, ponižanega! Koliko so pretrpeli nešteti mučeniki od Kristusa pa do današnjih dni! Kar zdi se nam, da trpljenje obiskuje samo dobre in nedolžne ljudi!

Zakaj to? Trpljenje pravičnih je pri Bogu več vredno ko trpljenje krivičnih. Pravični zadostujejo za grehe krivičnih.

Kako pa ravnamo mi? Ako kdo razžali kralja ali kako drugo veliko osebnost, kaj naredi? Poišče si vplivnega prijatelja, ki govori zanj pri kralju. In čim vplivnejša je oseba, ki prosi zanj pri kralju, tem prej mu bo kralj odpustil.

Mi vsi smo grešili, mnogo grešili in si s svojimi grehi zaslužili večno pogubljenje. Ves človeški rod, ako bi še tako strašno trpel, ne bi mogel dati Bogu popolnega zadoščenja, to je mogel dati le njegov edinorojeni Sin, Jezus Kristus. Tako je tudi s trpljenjem nedolžnih in pravičnih, ki se darujejo in žrtvujejo za človeški rod.

Vzemimo torej vse, veselje in trpljenje, kot dar iz božjih rok, in recimo z Jobom: »Bog mi je dal, Bog mi je vzel, češčeno naj bo Njegovo ime!«

Bodimo torej uverjeni, da ljubi Bog vé za naše križe in težave in da bo gotovo uslišal naše prošnje tako, kakor bo za nas najbolj koristno.

Slavko Ljub.:

Dva slovesa

I.

Po sobi se razlega glasen jok.
Bolnik na postelji hropeč leži,
iz dneva v dan mu ginejo moči
v veliko žalost žene in otrok.

Zapušča svoje, dom, imetje, čast.
Prilepa ga na svet nebrot pezi.
Preteklost njemu urejena ni
in kamor gleda, vidi le propast.

Težko je romati v neznani svet
pod krutim »moraš«, v čednostih ubog
in obtežen z bremenom grešnih let.

Kako sprejel ga bo na sodbi Bog?
Z obupnim strahom duh mu je prežet:
da pade v večni kraj teme, nadlog.

II.

Z ljubeznijo se Bog je nagnil k tebi.
v globini duše čul si božji klic
s pripravnim srcem, zaskrbljenih lic,
poklica tega, da izgubil ne bi.

Ločitev in odpoved rane seka.
Od svojcev pač najtežje je slovo.
Bo kdaj jih tu še videlo oko?
Življenje v večnost brzo se izteka.

Bogastvo, čast in sladnosti sveta
te z močno silo vlečejo nazaj...
Močnejši si in duh ne trepeta.

Premagan je od tebe trojni zmaj. —
Stokratno Bog v zameno tebi da,
kar pustil si, v plačilo prejmeš raj!

ALBANSKA MLADENKA

Skozi Lelino dušo je zaplal val sreče tako naglo, tako silno in neustavljivo, da je bila spočetka vsa trda; potem pa se je z obema rokama oklenila duhovnikovih kolen, se smejala in jokala ter vsa blažena brbljala:

»In ti govoriš resnico? — In jaz nisem zavržena? — In Bog me ljubi? — In spet bom smela gledati Marku naravnost v oči? — O, naj ti povrne Bog in preblažena Mati, naj usliši tvoje želje in množi tvojo moč!«

Lepa je bila Lela v tem trenutku, nadzemskega lepa. Klečala je od veselja zardelih lic, blestečih oči, smehljajočih se ust in povečičanega obličja; vse to, pa še njena snežno bela obleka jo je delala bolj nebeškemu angelu podobno ko zemeljskemu bitju.

Z obema rokama je pograbila duhovnikovo roko, jo vsa srečna pritislila na svoje ustnice in poljubila.

Pater Mavricij pa ji ni branil, kajti tudi sam je bil neizrekljivo srečen — kakor da bi zažrgolel škrljanček, se je iz njegove vriskajoče duše pogrnala hvaležna molitev k Vseusmiljenemu, ki je vse tako srečno uredil.

S prisrčnim veseljem je gledal na klečečo Lelo in se radoval njene sreče. A že je opazil, kako je preko njenega žarečega lica švignil rahel, a vendar razločen oblak, svetlo oko pa se ji je spet skalilo. — Mladenka se je še bolj oklenila njegove roke, se še bolj stisnila k njegovemu kolenu ter zašepetala:

»In če se sanje povrnejo? — Če bom spet slišala tiste besede — spet videla njegov obraz?«

Mavricij se je sklonil, položil prosto roko Leli na glavo ter ji odgovoril naglo, ne da bi kaj pomišljal in kakor da pripoveduje nekaj po sebi umljivega:

»Dete, naj pride, kar hoče: sanje in čari ter vsa strašila in slepila pekla! Naj bi zoper tebe vstal pekel z vsemi strahotami in z vso silo — s teboj je Bog! Bog vsemogočni te bo varoval! Če pa je z nami Bog, kdo nam potem še kaj more?!«

Videl je, da so jo njegove besede pomirile, a je vendar v njenih očeh opazil še drobec dvoma in skrbi. Zato ji je spet rekel:

»Lela, še nekaj ti moram povedati, le dobro me poslušaj! Da ti pokažem, da sem sam trdno prepričan o resničnosti svojih besed, da pri vseh slepilih nisi nič zagrešila, slovesno izjavljam pred teboj in pred Bogom, ki naju posluša — da prevzemam vso zlobnost tiste nesrečne ženske, vso moč njenih čarov, vso silo zlih pogledov Pala Gioka — nase in na svojo vest!

Zanaprej se jih nič več ne smeš bati! Če ti zopet začno groziti — in to tudi bodo — tedaj si kar mirno reci: Z menoj nimate nič opraviti! Če že hočete, se spravite nad mladega duhovnika gori na Rubigu, njega pokončajte, če morete! — Si zdaj zadovoljna?«

Odgovor je bral v njenih očeh.

Kmalu nato sta z vrha Čafika odhajala dva srečna človeka. Lela je svoje novo veselje nesla Marku, pater Mavricij pa hitel novi dolžnosti nasproti, ki si jo je pravkar sam naložil. Ob skladovnici stoje je še nekaj časa gledal za vitko postavo Lele, ki se je prožno in veselo spuščala vedno niže. Radost jo je tako spremenila, da se je zdelo, kakor da teže drv sploh ne čuti. Preden se je skrila v gozdu, se je še enkrat obrnila, prekrizala roke na prsih in sklonila glavo. To je bilo slovo — potem je ni več videl.

Mavricij se je še malo pomudil, potem odhitel k skali, kjer je slonela puška, si jo odločno vrgel čez ramo in odšel.

Naglo in krepko je stopal, kakor človek, ki se je odločil za važno pot, pa se boji, da bi mu zmanjkalo časa. Namenil se je — k čarovnici!

14. Duhovnik in čarovnica

Pater Mavricij je sklenil čarovnico obiskati v tistem trenutku, ko mu je Lela povedala, kako usodno je ta posegla v njeno življenje. Tolikšna jeza ga je pograbila, da je bila komaj še primerna njegovemu stanu in njegovi navadni srčni dobroti. Da, k čarovnici hoče, z njo se poskusi in jo prisili, da izpusti svoj plen, iztrgati ji hoče Lelo!

Prav za prav ga je že prej večkrat močno prijelo, da si ogleda to zlobno žensko, ki je daleč naokoli tako usodno delovala. Doslej pa si tega še ni prav upal. Bil je mlad in se vendar ni smel vmešavati v zadevo, ki se ni tikala njega, ampak obeh župnikov Bulgherov in Kriezevov, zadrževale so ga pa tudi svareče besede njegovega predstojnika patra Anastazija.

Zdaj pa ni maral prav nič več čakati, moral je rešiti ubogo dušo, ki se mu je zaupala, moral je peklenski ženski zabraniti, da bi še naprej delala škodo. Saj bo s tem samo popravil, kar so drugi zanemarili — kar pa zadeva posledice, pred katerimi ga je svaril pater Anastazij, jih bo pač mirno vzel nase, in naj pride kar koli že, dobro ali zlo — samo svojo dolžnost bo opravil! Še zdaj ni mogel razumeti, zakaj strogi in v mnogih zadevah neizprosni pater Anastazij zoper peklensko šibo ničesar ne ukrene. Že pogosto je pri mnogo neznatnejših prilikah nastopil tako krepko, da mu prizadeti tega niso pozabili vse življenje. Zoper čarovnico pa nič in nič, kako naj si razlaga takole povsem neumljivo brezbržnost?

Takoj po svojem prihodu v Kriezeze je Mavricij o ženski v starem mlinu slišal toliko čudnega, izrednega in hudega, da je doma povprašal župnika; a zdelo se je, da temu njegova vprašanja niso prijetna. Samo nekaj brezpomembnega mu je odgovoril in takoj prešel na druge stvari. Mavricij pa se s tem ni zadovoljil, ampak se nekega dne osrčil, da je svojemu predstojniku skoraj očital, da zoper čarovnico nihče nič ne stori. Ha, kako je naletel! Ko pa je pozneje spet enkrat patra Anastazija plaho vprašal, ali še nikoli ni poskusil, da bi nesrečno žensko, ki so jo dogodki prignali na pot pogube, kakor koli spreobrnil, ga je stari gospod pogledal postrani in tako čudno, kakor da dvomi o njegovi pameti, nato pa jezno vzkliknil:

»Ali bi morda ti rad poskusil? — Pri velikem Bogu! — Potem, potem, če se ti to posreči, da staro, zlobno žensko spreobrneš — potem znaš več ko jaz, več ko vsi spokorniki, več ko vsi cerkveni očetje! Ne, ne, dragi moj, tako bitje more postati samo še slabše, nikoli boljše — in če bi Bog poslal svojega angela iz nebes, bi ta nič ne opravil — razen če bi Bog pokazal svojo vsemogočnost in naredil čudež!«

Pozneje enkrat je pogovor spet nanesel na sovražno starko in tedaj je Mavricij vprašal, zakaj ženski njenega posla ne ustavijo, saj bi se vendar dobila pota — če drugače ne, bi jo izgnali iz roda.

Župnik je nekaj časa molčal. Potem pa je spregovoril, a tako resno in umerjeno, da je mladi pater kar prisluhnil:

»Zapomni si, in to ne samo za danes, za jutri in v prihodnje, ampak za zmerom, za vse življenje: Ako hočeš ostati v tej deželi in uspešno delovati, tedaj se ne meni za ženske, ne za dobre ne za slabe, ne za mlade ne za stare, ne za srečne ne za trpeče — sicer boš izgubil ves svoj ugled, vso svojo veljavo kot duhovnik in se v teh krajih za vselej onemogočil.«

Na vse to je mislil pater Mavricij, ko je z naglimi koraki hitel navzdol, in še na marsikaj drugega, kar je slišal v šoli modrega župnika. Čeprav je marsikaj nasprotovalo njegovemu srcu in vzgoji, je pa le moral priznati, da se vse lepó sklada s šegami in nazori naroda, med katerim živi. Moral si je tudi priznati, da njegova sedanja namera nasprotuje župnikovim besedam in nazorom naroda. — A vendar se bo stvari lotil! Prepričan je bil, da morajo odločiti višji oziri, da stoji pred njim višja dolžnost, čeprav bi morda župnik in ljudje drugače mislili. Včasih je tudi prevelika modrost škodljiva, si je dejal.

Zdaj je najprej moral dognati, kje ženska prebiva. O starem mlinu je vedel samo toliko, da leži ob potoku, ki se kako uro hoda pod Rubigom izliva v reko Fandi. To mu je zadostovalo, ker se je odločil, da se bo držal struge Fandija, nato pa potoka, dokler ne pride do mlina. Pot mu torej ni delala težav, huje ga je skrbelo, kako se bo s čarovnico porazgovoril.

Takole je zračunal: Tri ure bo treba hoditi in še precej hitro, če kajpada ne pridejo vmes kake nove ovire. Zdaj je ura osem, opoldne bo že lahko na cilju. Zvečer bo pa tudi še lahko prišel pravočasno domov, kakor je bil obljubil. Na povratku bo tudi moral poskusiti, da ustreli kako divjačino, saj se je doma izgovarjal z lovom; obojno pot in z njima združene posle je namreč hotel obdržati zase — pa tudi prijateljskega zasmehovanja od strani župnika se je bal. Saj mu je včeraj smeje izjavil, da si bo dal ves lovski plen speči na svojih plečih!

Pot se je patru Mavriciju odsedala tako dobro, da je res že v dobrih treh urah prišel do starega mlina. Obrisal si je s čela znoj, potem pa takoj s trdnimi koraki stopil proti odprtim vratom.

V koči so ga pričakovali, Bora je vedela, kdo prihaja. Pa v ta namen ni potrebovala čarov, tudi ji niso pomagale višje sile, ampak kaj preprosto sredstvo. Kadar je volk začel renčati, je starka vedela, da prihaja obisk. Pogledala je torej skozi nizko in z bršljanom zaraslo okno ali pa skozi počí v zidu. Ni je k temu priganjala radovednost, ampak spadalo je k njenemu obrtu, da je kratke hipe dobro izrabila ter svoje obiskovalce opazovala, ko so mislili, da jih še nihče ne vidi.

Dobro je poznala človeško srce in njegove strasti, pa je to znanje tudi dobro izrabljala. V večini primerov je zaslepljencem kar v obraz povedala, kaj jim je, česa potrebujejo, kaj hočejo. To pa je dvigalo njen ugled, ljudi potrjevalo v zmoti, da je Borino znanje več ko človeško, da je zvezana s hudičem, ki ji razodeva skrivne reči.

Volk je zarenčal. Bora je pogledala skozi okno na kraj, kjer je steza pripeljala na jaso.

Kakor da iz tal raste, se je najprej prikazala glava, obrita glava, kuta, menih, frančiškan!

Že dolga dolga leta se Bora ni tako hudo ustrašila, kakor zdaj ob tem nenavadnem obisku.

(Dalje prihodnjič.)

Širite „Frančiškansko misijonsko zvezo“! Vsak trefferednik bodi njen član!

M. Jeleni v spomin

Kot lek grenko nas je prevzela vest o Vaši smrti. Saj ni mogoče — smo dejale — da bi zamrl nasmeh na Vašem obrazu, saj ni mogoče, da bi veke za vedno zakrile tiste lepe, kot nebo modre oči, ki so bile tako mehke, tako božajoče, saj ni mogoče... saj ni mogoče...

Pa vendar je bila resnica. Zapustili ste nas, m. Jelena, sredi poletja, takrat, ko je vse v cvetju, takrat, ko vse božje stvarstvo prepeva večno lepo pesem o življenju... Toda božji Vrtinar, vsepremoder v svojih sklepih in načrtih, Vas je presadil iz doline volz na večno livado, kjer uspevajo samo čiste, bele lilije, ki jih umazani svet tepta in blati.

Bili ste misijonarka, prava Jezusova misijonarka. V neprestani odločnosti in zatajevanju same sebe ste žrtvovali vse za čast božjo in rešitev ubogih poganskih duš, ki hrepene po Resnici. Ljubezen do Boga in do njih Vas je nagnila, da ste zapustili svoje drage, svoj dom in tudi samo sebe popolnoma pozabili in žrtvovali za rešitev duš. Jezus Vas je bil vesel, svoje misijonarke v delu kakor v trpljenju. S pogledom, uprtim v Brezmadežno, ste skrili vsako trnje z rožami in nihče ni slutil, da se skriva za Vašim smehljajem pekoča bol.

Presrečna! Molite pri Bogu za nas vse, ki se še borimo v burnih viharjih današnjega časa.

† Jože Pokorn

Med mnogimi duhovniškimi žrtvami naše narodne nesreče objokujemo tudi župnega upravitelja Jožeta Pokorna iz Preloke ob Kolpi. Ubit od komunistov ob božjepotni cerkvi na Zežlju v Beli Krajini počiva v gozdu med Adlešiči in Črnomljem.

Pokojni gospod se je rodil 7. marca 1912 v Škofji Loki iz ugledne Ingličeve družine. Gimnazijo je študiral v Št. Vidu, kjer so ga poznali kot enega samostojnih in razboritih fantov. Tako se je razvijal tudi v semenišču, kjer so ga zaradi odkritega in pesniško mehkega značaja vsi imeli radi. Potem je bil poslan za kaplana v Cerklje ob Krki, kjer sta službovala skupaj s tudi že ubitim g. Kotalom. Posebno so ga vzljubili otroci in fantje, ki so se zelo težko ločili od njega. Nato je služboval v Radečah pri Zidanem

mostu, kjer je postavil velik Prosvetni dom, in v Cerovcu pri Krškem. Kmalu pa je kot najmlajši župnik dobil najbolj oddaljeno, pa lepo in dobro faro Preloko ob »Kolpe srebrnem pasu« na hrvaški meji.

Z velikim veseljem in idealizmom se je pripravljaj na delo v nekoliko zanemarjeni župniji. »To sem sklenil,« je dejal ob odhodu, »da bom v tej mali župniji skušal urediti prav vse zahteve škofijske sinode za pravo in zdravo ureditev dušnopasterskega dela v župniji.« Skoraj vse je bilo treba začeti znova, tako v duhovnem kakor v gospodarskem oziru. Gospod Jože ni bil izmed tistih, ki se boje truda. Delal je telesno, saj je bil zdrav; delal je duševno, saj je bil nadarjen in ves sodoben duhovnik je hotel biti. Žal je kaj kmalu privihrala tudi preko njegove župnije vojna s svojimi posledicami. Ni se jih ustrašil in ni se jim umaknil. Znal je zavzeti do njih pravo stališče. Tudi Preloko so okupirali badoljevci. Tudi tam so hoteli kvariti dekleta in odpeljavati ljudi in še vse drugo. Gospod Jože je v veliki ljubezni do svojih župljanov nevarnost v narodnem in verskem oziru takoj zaslutil in je moralno in narodno čast svoje fare branil z vsemi silami. Zato je imel vedno preiskave v župnišču, klican je bil na razne urade in ko so mu hoteli odpeljati njegove moše in fante, se je ponudil, da gre namesto njih... Skoraj bi ga bili ustrelili. In kako je skrbel za internirane farane: sam je nosil v Ljubljano pakete zanje, sam interveniral povsod, sam prvi jokal za mrtvimi. Ni čudno, da so ga ljudje ljubili.

Nič manj odločen ni bil do komunističnih partizanov, saj je videl, da so lastni ljudje mnogokrat hujši od tujca. In ko sta dva domača fanta izrabila položaj in šla ropat po hišah, tedaj je gospod Jože v obrambo svojih ljudi ostro nastopil in pred nesrečo svaril. Cesar si niso upali badoljevci, so storili slovenski komunisti: zgrabili so ga, pretepali tako požrtvovalnega dušnega pastirja, odpeljali v gozdove, naprej pa ni znano, kaj se je godilo... Nazaj ga ni. Za njim joka osirotela sestra Marica in še bolj preloška fara. Naj Mati božja na Zežlju dobremu pastirju, ki se ni zbal, ko je videl volka priti, povrne z večnimi darovi največjo žrtev ljubezni, saj je dal življenje za svoji ovce.

Pokojni je bil tretjerednik sv. Františka. Ko se je zadnjikrat mudil v Ljubljani, je prosil za sprejem.

20. aprila je bila 10letnica smrti p. Hugolina Sattnerja, znanega in slavnega slovenskega skladatelja.

9. junija bo preteklo 25 let, kar je umrl p. Konstantin Luser, večkratni provincial slovenskih frančiškanov in generalni definator.

27. junija se bodo pa ljubljanski tretje redniki spominjali ob 10letnici smrti svojega dolgoletnega voditelja tretjega reda p. Salvatorja Zobca. Za ljubljanske tretje red je mnogo storil. Pozidal je tretji redni dom v Šiški in bil dalje časa urednik tretjerednega glasila »Cvetje«.

PAX ET BONUM MIR IN VSE DOBRO

VLADIMIR TOMINEC:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj vstopi v teku dveh let; 2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;

3. ne sme biti star 40 let;

4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi nadaljnjega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Pax et bonum«, Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Frančiškanski prehod. Osebno pa lahko tudi ob nedeljah popoldne po nauku v župnijski pisarni Marijinega oznanjenja v Ljubljani.

Stara sem že, pa bi rada plačala v Podporni odsek nekaj več, da bi dobivala večje mesečne zneske.

Tako nam piše ena izmed članic, mnogo se jih pa oglašja s takimi in sličnimi vprašanji v naši pisarni. Vsem pa sporočamo, da si lahko zboljšajo stalne mesečne zneske na dvojni način:

1. Oni, ki še niso prekoračili 40. leta starosti, se ponovno lahko vpišejo v Podporni odsek III. reda, tako da bodo vpisani dvakrat ali celo trikrat in bodo v času starosti in onemoglosti prejeli stalne mesečne zneske v skladu, kakor so plačali v Podporni odsek.

2. Oni pa, ki so že prekoračili 40. leto starosti, pa si morejo zvišati stalni mesečni znesek le na ta način, da prestopijo v najvišji plačilni razred. Seveda onim, ki so že v najvišjem plačilnem razredu, ni mogoče pomagati.

Iz zgoraj navedenega bo vsak razvidel, kaj mu je napraviti. Podporni odsek obstoji že 14 let in vedno in vedno se poudarja, da se naj ljudje pravočasno vpišejo v Podporni odsek, da jim ne bo pozneje trda za njih vsakdanji kruh.

Onim, ki že prejema stalni mesečni znesek, priporočamo, naj povedo svojim znankam, kakšen blagodat je vsakomesečno stalno prejetje gotovega zneska, kateri prihaja sigurno in ne izostane noben mesec. Oni pa, ki še ne

prejemajo stalnega mesečnega zneska, pa se naj zavedajo, da bodo v času starosti in onemoglosti za gotovo oskrbljeni s pripadajočim stalnim mesečnim zneskom.

H koncu bi opozoril še na to, da se bo prestop iz enega razreda v drug razred lahko izvrševal toliko časa, dokler se razmere ne uredijo.

Vsem članicam in članom pa polagamo ponovno na srce samo to, da sedaj v redu izpolnjujejo obveznosti Podpornega odseka, da bomo skupno povezani v ljubezni do sv. Frančiška prebrodili vse težavne čase, v katerih smo in kateri nas morda še čakajo.

Nove knjige

»Skrivnostno telo Jezusa Kristusa.« Okrožnica papeža Pija XII. Pojasnil dr. Franc Grivec. V Ljubljani 1944. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Str. 196. Cena broš. 30 lir, vez. 40 lir.

29. junija 1943 je sv. oče Pij XII. izdal okrožnico »Skrivnostno telo Kristusovo«, v kateri je razložil katoliški nauk o tej prelepi resnici sv. vere. Sv. oče upa, da bodo nauki in vzpodbude okrožnice v sedanjih okolnostih obrodile v vernikih bogate sadove. Njeni nauki in opomini naj bi čimprej prešli v mišljenje in življenje vernikov. Da bi mogli tudi slovenski katoličani črpati iz bogastva okrožnice, jo je natančno, a obenem poljudno, prevedel in z veliko toploto in ljubeznijo pojasnil univerzitetni profesor, prelat dr. Franc Grivec.

Za boljše razumevanje okrožnice je g. prelat kot uvod napisal »Okvir okrožnice«, v katerem je podal zgodovino nauka o skrivnostnem telesu Kristusovem in poudaril načelno važnost okrožnice, in »Pregled vsebine«, ki nam nudi jasno sliko razdelitve okrožnice in nje vsebine.

Okrožnica je razdeljena v obširen uvod in štiri dele. V uvodu je zarisan časovni in priložnostni okvir okrožnice ter poudarjena važnost in lepota njenega nauka. V prvem delu je razložena resnica, da je Cerkev skrivnostno telo Kristusovo. Drugi del opisuje zvezo vernikov s Kristusom. V tretjem delu okrožnica našteva in obsoja pet zmot, ki so se širile zadnja leta. V četrtem delu pa nas sv. oče poziva, da ljubimo Cerkev. Sklep okrožnice je posvečen prebl. Devici Mariji.

Prevodu in pojasnilom okrožnice je dodana razlaga molitve za našo rast v Kristusu. V okviru te molitve je v luči skrivnostnega telesa Kristusovega razložen velik pomen čiščenja Marijinega brezmadežnega Srca.

Naj bi ne bilo nobenega vernika, zlasti pa ne tretjerednika, ki ne bi s premislekom prebral te knjige.

»Jezus moj prijatelj.« Obiski Najsvetejšega. Prevedel Janez Pucelj. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Str. 95. Cena broš. 15 lir, kart. 30 lir.

Jezus, najboljši prijatelj otrok, prebiva v tabernaklju in želi, da bi bili otroci njegovi prijatelji. K njemu naj bi pogosto prihajali in se z njim pogovarjali.

Do sedaj Slovenci nismo imeli zbirke otroških obiskov Najsvetejšega. Zato moramo biti tem bolj veseli knjižice »Jezus moj prijatelj«, ki podaja otrokom 30 obiskov Najsvetejšega. Vsak obisk ima pet točk: 1. Pozdrav Jezusu in počastitev presv. Trojice. 2. Jezus govori otroku. 3. Otrok se pogovarja z Jezusom. 4. Dobro delo, ki naj ga otrok naredi iz ljubezni do Jezusa med dnevom. 5. Pozdrav Jezusu in Mariji.

Obiski so napisani v otroškem duhu in v obliki prirčnega razgovora z Jezusom. Razgovor je kakor kratko premišljevanje. Važno je, da ima vsak obisk praktičen sklep, ki ga naj otrok izvrši doma.

Vsem staršem priporočamo, da kupijo svojim otrokom knjižico, ob kateri bodo njihovi otroci rastle v ljubezni do evharističnega Jezusa in se evharistično vzgajali.

Zahvale

Neki redovnik se zahvaljuje Bogu, Materi božji, sv. Jožefu, sv. Antonu Padovanskemu in vsem svojim zaščitnikom za očitno pomoč v težki bolezni in za čudežno rešitev iz rok brezbožnikov. — Zahvaljujem se sv. Antonu Padovanskemu, zavetniku FMZ, za pomoč. V bojazni, da so izgubljene stvari, za misijone nenadomestljive vrednosti, sem se zatekel k njemu in bil uslišan. — B. V.

KNJIŽICE

Poznate to sliko? - Zvonovi naročniki jo gotovo poznajo, ker imajo prav vsi knjižico „Pastirjev glas“. V knjižici je pastirsko pismo o nevar-

nosti brezbožnega komunizma in nepozabna škofova pridiga na Miklavževo nedeljo 12. decembra 1943 v stolnici. Pastirsko pismo smo sicer slišali v cerkvi, tudi pridigo so v mnogih cerkvah prebrali. Kljub temu se je zdelo zelo primerno, da izide ta škofova učeniška beseda o naši največji nesreči v posebni knjižici in se čim bolj razširi med Slovenci, zlasti še tam, kjer pastirskega pisma v cerkvi ne morejo brati. Tako nikdar ne bo moglo slovensko ljudstvo obsojati svojega škofa in duhovnikov, da ga niso prav učili, mu ob pravem času pokazali jasne poti. Dal Bog, da bi se knjižica zelo razširila in tako dosegla svoj cilj: biti pastirjev glas, ki naj ga slišijo vse ovce naše slaje.

Tej številki CVETJA je priložena naročilnica za KNJIŽICE. Prosimo vas, ne vrzite je proč. Če imate KNJIŽICE sami naročene, jih naročite za svoje sorodnike, znance, prijatelje, ali za revno družino. Dar v obliki dobrega tiska je tolikega pomena za obdarovalca in obdarovanega!

Letošnje številke KNJIŽIC bodo izredno zanimive in aktualne. Načrt je objavljen na ovitku knjižice „Makabejci-Kladivarji“.

V desetih letih je šlo med Slovence 1,320.000 izvodov KNJIŽIC.

Zbirka KNJIŽIC, ki ima 235 števil, postaja pravi mali verski leksikon. Pišejo o vsem za vse.

ZATO NAROČITE »KNJIŽICE« TUDI VI!